

ქართული

ქართული მარჯვთა რწაა?
ქართული ქართვირთ რწმეწაა!
ღმერთთა, ბედისწერწა,
ზღვრა რთა, იმთღქწაა!

გერმანიის ქართული სათვისტომოს ორგანო

4(17) 2008
03ლიანი-აგვისტო

ნოტიციები:

ქართულ-რუსი ურთიერთობის ანალიზი
და ახსენებები

3-6

რძი დათავსება, მშვიდობის გეგმობა!

7-20

გვანახებთ!

20-22

საზოგადოებრივი აქტივობის გეგმობა

22-23

საქართველოსთვის - საქართველოს მოქალაქე

24-26

უმინატი

26-29

წილი იმდროინდელი

30

ოსელები

ამონატიდი სადიპლომთ ნაშრომიდან

“ქართულ-ოსური კონტაქტის ანალიზი და ასპექტები”

კონფლიქტის ისტორიული მონაცემები

არქეოლოგიური, ანთროპოლოგიური, ენათმეცნიერული და ნარატიული წყაროების თანახმად ოსთა ეთნოგენეზი მიმდინარეობდა ჩრდილო-კავკასიის მთიანეთის ცენტრალურ ნაწილში VI-IX საუკუნეებში. ხოლო X-XII საუკუნეებისათვის დასრულდა ოსური ეთნოსის ჩამოყალიბება, რაც გახდა ბაზა ოსი ხალხის შემდგომი ეთნიკური განვითარებისა.

ოსი ხალხის ჩამოყალიბებაში მონაწილეობდა ორი მთავარი კომპონენტი: ადგილობრივი “კავკასიურენოვანი” ეთნიკური მასივი, რომელიც ანთროპოლოგიურად მიეკუთვნება ფართოსახიან, ბრტყელთავიან “კავკასიურ ტიპს” და მოსული ირანულენოვანი ვიწროსახიანი, გრძელთავიანი ალანები. საბოლოოდ გაიმარჯვა მოსულთა ენა და დამხვდურთა ფიზიკურმა ტიპმა. ქართული წყაროების მიხედვით ოსები არიან ცენტრალური აზიის ირანულად მოლაპარაკე ალანების შთამომავლები.

ისტორიის სხვადასხვა პერიოდებში საქართველოს სამეფო წარმატებით იყენებდა ჩრდილო კავკასიის ტომებს, მათ შორის ალანებს, თავისი პოლიტიკური მიზნებისათვის. XI-XII საუკუნეებში აღსანიშნავია რამდენიმე დინასტიური ქორწინება, რომელმაც უფრო ინტენსიური გახდა ურთიერთობა ქართველ და ოს ხალხებს შორის. თავის მხრივ, ოსებს საქართველო თავისი მაღალი ეკონომიკური და კულტურული დონით იზიდავდა. ქრისტიანობა ალან-ოსეთში VI-X საუკუნეებში სწორედ ბიზანტიიდან და საქართველოდან გავრცელდა. ქართველებთან ყველაზე მჭიდრო ურთიერთობა ოსების მხრიდან ძირითადად შიდა ქართლში შეიმჩნეოდა.

თუმცა, ქართველებსა და ოსებს შორის ურთიერთობას თავიდანვე გარეშე, ანუ მესამე მხარე დაბაჟდა, რომელიც დამორჩილებულ მეომრებს ბრძოლაში თავისი პოლიტიკური მიზნებისათვის იყენებდა. ოს ფეოდალთა დაპირისპირება ქართველების წინააღმდეგ პირველად 1292 წელს

შეინიშნება მონღოლთა იძულებით.

ოსთა გადმოსახლება ქართლში თავსი არსებითი მიზეზებიც გააჩნდა. ჯერ კიდევ XIII-XIV საუკუნეებში მონღოლების მმართველობის ქვეშ, ჩრდილო კავკასიის ველებზე მცხოვრები ოსები გამოდევნილ იქნენ მდინარე დონის სამხრეთით (დღევანდელი რუსეთის ტერიტორია). ნაწილმა მიგრაცია განიცადა კავკასიის მთების მიმართულებით საქართველოსაკენ. მათ დაიკავეს სამი სხვადასხვა ტერიტორია: დიგორი – დასავლეთით. აქ ისინი მეზობელი ყაბარდოელი ხალხის გავლენის ქვეშ მოექცნენ, რომლებიც ისლამის მიმდევრები იყვნენ; თუალევი — სამხრეთით, დღევანდელი სამხრეთ ოსეთი, ისტორიული საქართველოს სამაჩაბლოს მხარის ნაწილი. ირონი — ჩრდილოეთით, დღევანდელი ჩრდილოეთ ოსეთი, რომელიც 1774 წლიდან რუსეთის მმართველობის ქვეშ იმყოფება. ოსების უმრავლესობა ამჟამად არიან რუსული ორთოდოქსი ქრისტიანები. თუმცა არსებობს აგრეთვე საკმაოდ მნიშვნელოვანი მუსულმანური უმცირესობა.

რუსეთთან შეერთების შემდეგ, როცა საქართველოს სამეფო გაუქმდა, ოსებით დასახლებული ტერიტორია ძირითადად მოექცა გორისა და დუშეთის მაზრებში. 1802 წლისთვის თანამედროვე სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში შემაჯავლ სოფელთაგან ნაწილი ოსებით იყო დასახლებული, ნაწილი — ქართველებით, იყო სოფლები, სადაც ისინი ერთად ცხოვრობდნენ. 1802 წელს ცხინვალში ცხოვრობდნენ ქართველები, სომხები და ებრაელები, ხოლო 1804 წელს იქ უკვე 12 ოსური ოჯახი დასახლდა.

1917 წლის თებერვლის ბურჟუაზიულ-დემოკრატიული რევოლუციის შემდეგ შეიქმნა სამხრეთ ოსეთის სახალხო ყრილობა და ეროვნული საბჭო, რომლებიც თავიდანვე იღწვოდნენ პოლიტიკური ძალაუფლების ხელში ჩასაგდებად, ფართოდ ერეოდნენ სამხრეთ ოსეთის სამეურნეო, პოლიტიკური და კულტურული ცხოვრების ყველა სფეროში. მათი მიზანი იყო სამხრეთ ოსეთის გამოყოფა

ცალკე ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულად, ავტონომიური ერთეულის სახით. რუსეთის 1917 წლის ბოლშევიკური რევოლუციის შემდეგ, 1918 წელს საქართველოს დამოუკიდებელი რესპუბლიკის პირობებში, ოსებმა დაიწყეს დამოუკიდებლობის მოთხოვნა რუსეთთან შეერთების მიზნით. 1918 წლის მარტში რუსების წაქეზებით წამოიწყო აჯანყება, რომელსაც მოყვა სისხლიანი შეტაკება ქართველებსა და ოსებს შორის. მაშინ, როცა საქართველოს თურქეთი დაპყრობით ემუქრებოდა, რუსეთის მიერ მიტოვებულ ქართველებს ოსებმა ომი გამოუცხადეს. ოსთა ეს აჯანყება ქართულმა სახალხო გვარდიაჩაახშო. ოსური წყაროების მიხედვით შეტაკებისას დაიღუპა 5 ათასი ოსი, ხოლო 13 ათასზე მეტი მოგვიანებით შიმშილისა და ეპიდემიის შედეგად გარდაიცვალა. მსგავს აჯანყებებს ადგილი ქონდა მომდევნო წლებშიც.

1921 წლის თებერვალში მე-11 არმიასთან ერთად საქართველოს დამოუკიდებელი რესპუბლიკის წინააღმდეგ ოსი შეიარაღებული რაზმებიც იბრძოდნენ. საქართველოში ბოლშევიკების გამარჯვების შემდეგ უკვე 1922 წელს სამხრეთ ოსეთის რეგიონმა მიიღო ავტონომიური ოლქის სტატუსი საქართველოს სსრ-ს შემადგენლობაში.

სამხრეთ ოსეთს უჭირავს დაახლოებით 3900 კვ. კილომეტრი კავკასიის სამხრეთით საქართველოს — შიდა ქართლის ტერიტორიაზე. მას რუსეთის შემადგენლობაში შემაჯავლი ჩრდილოეთ ოსეთის ავტონომიური რესპუბლიკისაგან გამოყოფს ბუნებრივი საზღვარი — კავკასიონის ქედი. სამხრეთით გადაჭიმულია მდინარე მტკვრის ნაპირამდე. არის უპირატესად მთიანი ტერიტორია. მისი ეკონომიკა ძირითადად სოფლის

მეურნეობას ეფუძნებოდა. 10%-ზე მეტ ნაწილზე მოყვდათ მარცვლეული, ხილი და ვენახი. განვითარებული იყო სატყეო მეურნეობა და მეცხოველეობა. ცხინვალის შემოგარენში არსებობდა გარკვეული ინდუსტრიული წარმოებაც.

კონფლიქტის დაწყებამდე სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში ცხოვრობდა დაახლოებით 70.000-დე ოსი. დანარჩენი 100.000 ოსი ეროვნების ადამიანი გაფანტული იყო საქართველოს დანარჩენ ტერიტორიაზე. (ძირითადად ბორჯომის და გორის ირგვლივ).

ოსები ავტონომიურ ოლქში ქართველებთან შედარებით მნიშვნელოვანი პრივილეგიებით სარგებლობდნენ. მათ გააჩნდათ ეროვნული კულტურისა და ეკონომიკური განვითარებისათვის ყველა საჭირო პირობა. სახელმწიფო სტრუქტურებში უმეტესად ოსი ეროვნების პირები იყვნენ დაკავებული. სკოლებში ისწავლებოდა ოსური ენა და ლიტერატურა. მიუხედავად იმისა, რომ ასეთ პრივილეგიებს ადგილი არ ქონდა რსფსრ-ს შემადგენლობაში შემაჯავლი ჩრდილოეთ ოსეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში მცხოვრებ მოსახლეობას მაინც გააჩნდა დაუკმაყოფილებლობის გრძნობა.

კონფლიქტის განვითარების ქრონოლოგია

1988 წლის 19 ნოემბერს საქართველოში ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის პირობებში საქართველოს მოქმედ კონსტიტუციაში შეტანილ იქნა ცვლილებები, რომელიც გულისხმობდა, რომ ამიერიდან საქართველოს სსრ-ს უმაღლეს საბჭოს უფლება აქვს მიიღოს გადაწყვეტილება “ეროვნულ სახელმწიფო

წყობილების საკითხებზე და განსაზღვროს საქართველოს სსრ ადმინისტრაციული-ტერიტორიული წყობილების საკითხთა გადაწყვეტის წესი”.

საქართველოს მოქმედი კონსტიტუცია აძლიერებს რესპუბლიკის სუვერენიტეტს ავტონომიური ოლქის ტერიტორიის მიმართ და განამტკიცებს საქართველოს უმაღლესი საბჭოს უფლებას დამოუკიდებლად დასვას და გადაწყვიტოს საკითხი ავტონომიური ოლქის ტერიტორიის შეცვლის შესახებ.

ამავე - 1988 წელს შეიქმნა სამხრეთ ოსეთის სახალხო ფრონტი — “ადემონ ნიხასი.” სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო დეპუტატების საბჭომ 1989 წლის 10 ნოემბერს საქართველოს უმაღლეს საბჭოს მიმართა მოთხოვნით რეგიონისთვის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის მინიჭების შესახებ, რამაც გამოიწვია საქართველოს ხელისუფლების მწვავე რეაქცია. პასუხად, საქართველოს სსრ უზენაესმა საბჭომ თავის 1989 წლის ნოემბრის სხდომაზე გააუქმა სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს გადაწყვეტილება, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქისათვის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის მინიჭების თაობაზე, როგორც კონსტიტუციის საწინააღმდეგო აქტი. გარდა ამისა, საქართველოს უმაღლესმა საბჭომ ქართული ენა ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე სახელმწიფო ენად გამოაცხადა, რასაც ოსებმა ოსური ენის რეგიონის ოფიციალურ ენად გამოცხადებით უპასუხეს. დაიწყო მიტინგებისა და სახალხო გამოსვლების ტალღა. 1989 წლის 23 ნოემბერს 15 ათასი ქართველი დაიძრა ცხინვალისაკენ. ქალაქის მისადგომებთან მათ გზა გადაუღობეს ოსმა შეიარაღებულმა პირებმა და საბჭოთა არმიის

მე-8 პოლიკის სამხედროებმა. შეტაკებას მოჰყვა პირველი მსხვერპლი: დაიღუპა 6 ადამიანი, 27-მა მიიღო ცეცხლსასროლი ჭრილობა, ხოლო 140 მოთავსდა საავადმყოფოში.

სიტუაციის ესკალაციის შემდეგ საფეხური იყო 1990 წლის ზაფხული, როდესაც მომავალი საპარლამენტო არჩევნების წინ საქართველოს უმაღლესმა საბჭომ მიიღო საარჩევნო კანონი, რომელიც რეგიონალურ პარტიებს უკრძალავდა არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას. ოსების მხრიდან ეს ნაბიჯი შეფასდა როგორც “ადემონ ნიხასის” წინააღმდეგ მიმართული ქმედება და 1990 წლის 20 სექტემბერს სამხრეთ ოსეთი გამოაცხადეს სსრკ-ს სუვერენულ სუბიექტად. იმავე წლის ოქტომბერში საქართველოში ჩატარდა საპარლამენტო არჩევნები, სადაც გაიმარჯვა ზ. გამსახურდიას ბლოკმა, “მრგვალი მაგიდა – თავისუფალი საქართველო”. ამ არჩევნებს ოსებმა ბოიკოტი გამოუცხადეს და 9 დეკემბერს ჩაატარეს საკუთარი საპარლამენტო არჩევნები. ამის საპასუხოდ გამსახურდიას ხელისუფლებამ 11 დეკემბერს გააუქმა ამ არჩევნების შედეგები და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიის სტატუსი. რეგიონში გამოცხადდა საგანგებო მდგომარეობა და საქართველოს შინაგანი ჯარების მეთაური დაინიშნა ცხინვალის მერად.

კონფლიქტის შეიარაღებული ფაზა დაიწყო 1991 წლის იანვარში, როდესაც ცხინვალში შევიდა ქართული შინაგანი ჯარი, რასაც მოყვა ქაოსისა და ქუჩური საბრძოლო ქმედებების ერთწლიანი პერიოდი. ადგილი ქონდა სპორადულ ჩარევებს რუსეთის მხრიდან, რაც კიდევ უფრო ამძაფრებდა სიტუაციას. ომში ქართველების მხრიდან მონაწილეობდა ათზე მეტი

შეიარაღებული ფორმირება (თეთრი არწივები, თეთრი საქართველო, თეთრი შევარდნები, შავი ავაზები, ქუთაისის ეროვნული გვარდია, მერაბ კოსტავას საზოგადოება და ა.შ.), რომელთა შორის არ იყო არანაირი კოორდინაცია, რადგან ეს ფორმირებები განსხვავებული პოლიტიკური ორიენტაციის იყვნენ: ერთნი მხარს უჭერდნენ პრეზიდენტ გამსახურდიას, მეორენი მის ოპონენტებს, ხოლო ზოგი ფორმირება ჩვეულებრივი კრიმინალებით იყო დაკომპლექტებული. ქუჩის შეტაკებებში მონაწილეობას იღებდა რეგიონის მოსახლეობაც. ორივე მხრიდან ადგილი ქონდა მხეცურ ქმედებებს.

1992 წლის 19 იანვარს ოსებმა ჩაატარეს რეფერენდუმი, რომელმაც მხარი დაუჭირა სამხრეთ ოსეთის საქართველოსგან გამოყოფის და რუსეთთან შეერთების იდეას. აღსანიშნავია, რომ ეს რეფერენდუმი ჩატარდა სხვა სახელმწიფოს, კერძოდ, რუსეთის ფედერაციაში შემაჯალ ჩრდილოეთ ოსეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე და მასში მონაწილეობა არ მიუღია რეგიონის ქართულ მოსახლეობას. 1992 წლის 19 ნოემბერს იგივე იდეას ხმა მისცა სამხრეთ ოსეთის უმაღლესმა საბჭომ.

საომარი მოქმედებები დასრულდა 1992 წლის 24 ივნისის სოჭის შეთანხმებით ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოგვარების პრინციპების შესახებ. ამ შეთანხმებას ხელი მოაწერეს საქართველოსა და რუსეთის ლიდერებმა ე. შევარდნაძემ და ბ. ელცინმა. შეიარაღებული კონფლიქტის შედეგად დაიღუპა დაახლოებით ათასი, ხოლო უგზოუკვლოდ დაიკარგა 100 ადამიანი. საქართველოსა და რუსეთის მთავრობას შორის 1993 წლის 14 სექტემბრის შეთანხმებით ქართულ-ოსური

კონფლიქტის ზონაში მდებარე რაიონების ეკონომიკური რეაბილიტაციის შესახებ, ომის შედეგად მიყენებული ზარალი განისაზღვრა 34,2 მილიარდი რუსული რუბლით. ზარალის შეფასება მოხდა 1992 წლის 15 ივლისის კურსით. (260 მილიონი დოლარი დღევანდელი კურსით).

კონფლიქტის შედეგად 100.000-ზე მეტმა ადამიანმა დატოვა საცხოვრებელი ადგილი. უმრავლესობა დაიძრა ჩრდილოეთ ოსეთისაკენ. (ძირითადად ოსები). შედარებით მცირე ნაწილი გადაადგილდა საქართველოს ტერიტორიაზე (ძირითადად ქართველები).

ამჟამად სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობის რაოდენობა დაახლოებით 60.000 შეადგენს. აქედან 35.000 ოსი ეროვნების (10.000 ცხინვალში) და 20.000 ქართველი.

ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოვლენები ქრონოლოგიურად შემდეგნაირად განვითარდა:

1992 წელი, 24 ივნისი: სოჭში საქართველოსა და რუსეთის მხარეებმა ხელი მოაწერეს “შეთანხმებას ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოგვარების პრინციპების შესახებ”. ამ შეთანხმების საფუძველზე შეიქმნა ოთხმხრივი შერეული საკონტროლო კომისია, რომელშიც შევიდნენ ქართული, რუსული, სამხრეთ ოსური და ჩრდილოეთ ოსური მხარეები. აგრეთვე შეიქმნა სამხრეთი სამშვიდობო ძალები (ქართული, რუსული, ჩრდილოეთ ოსური).

1992 წელი, 12 ივლისი: შერეული საკონტროლო კომისიის მიერ ვლადიკავკაზში ხელმოწერილი #3 ოქმით დამტკიცდა “დებულება შერეული სამშვიდობო ძალების შესახებ”. ამასთან, განისაზღვრა “კონფლიქტის ზონა”, რომელშიც შედის ტერიტორია, რომელიც მოქცეულია ცხინვალის ცენტრიდან 15 კმ-ის რადიუსში. და

“უსაფრთხოების კორიდორი”, რასაც წარმოადგენს 14 კილომეტრიანი ზოლი სამხრეთ ოსეთის ყოფილი ავტონომიური ოლქის ადმინისტრაციული საზღვრის ირგვლივ, ანუ შვიდ-შვიდი კოლომეტრი ადმინისტრაციული საზღვრის ორივე მხარეს.

1992 წელი, 6 ნოემბერი: შერეული საკონტროლო კომისიის შეთანხმების ფარგლებში ეუთომ გახსნა მისია საქართველოში — კონფლიქტში ჩართულ მხარეებს შორის მშვიდობიანი პოლიტიკური მოწყობის მიზნით მოლაპარაკებების წარმართვის მანდატით.

1994 წელი, 6 დეკემბერი: მოსკოვში შსკ-ს გადაწყვეტილების საფუძველზე განისაზღვრა შერეული სამშვიდობო ძალებისა და საერთაშორისო დამკვირვებელთა მოქმედებების ძირითადი პრინციპები.

1994 წელი, თებერვალი: საქართველო შედის დ.ს.თ.-ში.

1996 წელი, 16 მაისი: მოსკოვში ხელი მოეწერა მემორანდუმს ქართულ-ოსური კონფლიქტის მხარეთა შორის ურთიერთნდობის აღდგენის შესახებ.

1996 წელი, 27 აგვისტო: ე.შვეარდნაძის და ლ. ჩიბიროვის მიერ ვლადიკავკაზში ხელი მოეწერა დეკლარაციას მშვიდობის აღდგენის და ურთიერთპასუხისმგებლობის შესახებ. აგრეთვე, მუშა ჯგუფების ჩამოყალიბების შესახებ კონფლიქტების მოგვარების მიზნით.

1997 წელი, იანვარი: სამხრეთი სამშვიდობო ძალების წარმომადგენლები შეთანხმდნენ სამშვიდობო ძალების პოსტების შემცირების შესახებ.

2000 წელი, 13 სექტემბერი: შეიქმნა ე.წ. “ბადენის დოკუმენტი”, სადაც განხილულია სამხრეთ ოსეთის პოლიტიკური სტატუსის საკითხი.

2000 წელი, 23 დეკემბერი: ხელი მოეწერა ქართულ-რუსულ

სულ სახელმწიფოთაშორის შეთანხმებას სამხრეთ ოსეთის ეკონომიკური რეაბილიტაციის შესახებ.

2001 წელი, დეკემბერი: ლ. ჩიბიროვის ვადის ამოწურვის შემდეგ ელჟარდ კოკოითი ხდება სამხრეთ-ოსეთის პრეზიდენტი.

2003 წელი, ნოემბერი: რეგოლუციის შედეგად გადადგა საქართველოს პრეზიდენტი ე. შვეარდნაძე.

2004 წელი, 4 იანვარი: მ. სააკაშვილი გახდა საქართველოს პრეზიდენტი.

2004 წელი, ივნისი: საქართველოს სახელმწიფომ გააუქმა უკანონო საბაჟო და დახურა უკანონო ბაზრობა სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიაზე. ძალის დემონსტრირებას მოყვარუსეთის მიერ სამხედრო გზის გადაკეტვა ლარსის საზღვართან, ქართულმა მხარემ დააკავა რუსული იარაღის ავტოკოლონა, რომელიც არალეგალურად შემოვიდა სამხრეთ ოსეთში. ოსურმა მხარემ საქართველოს სამხედრო ძალების რამდენიმე წარმომადგენელი დაატყვევა.

2004 წელი, ივლისი: განხეთქილების ესკალაციამ მიიღო ორმხრივი სროლების ხასიათი ქართველების და ოსების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიების გამყოფ ხაზზე. ასევე, ქართულ და ოსურ სოფლებს შორის. მსგავსი დაძაბულობა არ შეიმჩნეოდა ადგილობრივ მოსახლეობაში. ოსურმა მხარემ დააკავა ეუთოს მონიტორინგის რამდენიმე სამშვიდობო ყველა კონვენციის ამკარა დარღვევით.

2004 წელი, 15 ივლისი: შერეული საკონტროლო კომისიის შეხვედრაზე საქართველოს, სამხრეთ ოსეთს, რუსეთის ფედერაციასა და ჩრდილოეთ ოსეთს შორის მოხდა შეთანხმება სამშვიდობო მოლაპარაკებების წარმოებაზე მოსკოვში და ხელი მოეწერა დროებითი ზავის შესახებ

შეთანხმებას.

2004 წელი, 30 სექტემბერი - 2 ოქტომბერი: #38 ოქმის, მიხედვით განისაზღვრა სამშვიდობო ძალების საგუშაგოების რაოდენობა. ამასთან, სამშვიდობო ძალებს დაევალით ყველა უკანონო სამხედრო ნაგებობის ლიკვიდაცია.

2004 წელი, 5 ნოემბერი: საქართველოს პრემიერ მინისტრი ზ. ჟვანია შეხვდა სამხრეთ ოსეთის დე-ფაქტო პრეზიდენტს ე. კოკოითს ქ. სოჭში და ხელი მოეწერა შეთანხმება ნდობის აღდგენის შესახებ, მათ შორის რეგიონის ეტაპობრივი დემილიტარიზაციის, რკინიგზის მაგისტრალის გახსნის, რეგიონის ეკონომიკური რეაბილიტაციისა და განვითარების შესახებ.

2005 წელი, 26 იანვარი: სტრასბურგში, ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეაზე საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა წარმოადგინა სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტის მოგვარების სამშვიდობო გეგმა.

მედუნა გოგიშვილი

საქ

ჩემი ღამთაგზა, მშვიდობის გეგმად!
ანუ ოქროს ჩანგლებით შეიარაღებული არმია

1. გონებაში შობილი კითხვები

ტკივილი, რამაც დღეს კალამი ამაღებინა, დიდია, მსხვერპლი აუნაზღაურებელი. შესაძლებელია, მომავალში დამცხრალ გონებაზე ესა თუ ის მოსაზრება შეიცვალოს, რაღაცას რაღაც დაემატოს, ან გამოაკლდეს, მაგრამ პათოსი არასოდეს შეიცვლება ისე, როგორც საუკუნეების შემდეგ არ შეცვლილა დამოკიდებულება მურვან ყრუს, თემურ ლენგის, ალა-მაჰმად ხანის, ტოტლებენის, ერმოლოვის, ორჯონიკიძის, ხრუშჩოვის, სუსლოვისა და ძმათა მისთა მიმართ. ქართველი ერი თავის ანათემას ყოველთვის გაუგზავნის როდიონოვის ღირსეულ მემკვიდრეებს პუტინსა და პუტინიჩას (Nota Bene: მე მას არ მოვიხსენიებ თავისი ნამდვილი გვარით, სანამ იგი თავისი წინამორბედის უნიათო ასლი იქნება, იგი არაა ინდივიდუალური ფიგურა და ამდენადაც გვარიც არა აქვს, ჩემი რწმენით, ინდივიდუალური. იგი ამჟამად სავსებით ამართლებს ამ ზედსახელს და სრულიად ჯდება თავისი აღვირაბსნილი წინამორბედის ხელდასხმაში. ამდენად რუსეთს ერთი ორთავიანი პრეზიდენტი ჰყავს, რომელსაც ჰქვია რას-პუტინა, დვა-პუტინა (მოკლედ პუტინი და პუტინიჩა). ესეც ზედ გამოჭრილია ამ ორთავიანი ღორისთვის - რუსულ ენაზე „რასპუტსტვო“ ნიშნავს გარყვნილებასა და გახრწნილებას. ერთი რასპუტინი უკვე ჰყავდა რუსეთს. ახლა ამათი ჯერია, სხვაც არაფერი სუფევს კრემლში გარდა ამისა).

ქვემოთ შევხები ამ ომის სხვადასხვა განშტოებებს - დიპლომატიურს, საინფორმაციოს, ფსიქოლოგიურსაც კი, რადგან აქ მხოლოდ საბრძოლო იარაღებით არ იყო წარმოებული ომი. მრავალ ფრონტზე არათუ მხოლოდ ქართულმა პოლიტიკურმა

სპექტრმა, არამედ უპირველესად ქართველმა ერმა მოიპოვა ბრწყინვალე გამარჯვება და „დაითრგუნა ლომი და ვეშაპი“, „ასპიტსა და ვასილისკოსსა ზედა ვიღოდა“, „დაეცა მარცხენით ათასეულნი და ბევრეულნი - მარჯუენით ქართველისა ერისა, რამეთუ უფალი იყო სასო ჩვენდა“.

ქართველმა ერმა ამ ომით მტკიცედ განაცხადა ცივილიზებული და არაცივილიზებული მსოფლიოს წინაშე, რომ ქართველ ერს აღარ სურს ძველებურად ცხოვრება, ხოლო რუსეთის ტომებს აღარ შეუძლიათ ძველებურად მართვა. ჩვენ თავისუფალი ბუნებით შობილი ერი ვართ, რომელმაც შეახსენა მტარვალს:

**„სამშობლოს არვის წავართმევთ,
ჩვენც ნურვინ შეგვეცილება,
თორემ ისეთ დღეს დავაყრით,
მკვდარსაც კი გაეცინება“...**

და იყო ასე...
და არის ასეც...
და იქნება ასეც...
ამინ!!!

რუსთა ტომები კი ოქროს ჩანგლების ქურდები არიან ისევე, როგორც ელადელნი - ოქროს საწმისისა. ამ ბნელ ეპოქას ვერ გასცდა რუსეთი და ჩვენში ეძებს ოქროს ვერძებს და პოულობს ჩანგლებს, ბადაფშებსა და კოკოითებს, მედეა არ დაუხვდა მხოლოდ, ვისწავლეთ ღალატის გემო და ფასი, და მიტომ.

- მე მრცხენია ჩემი ერის გამო, რომ ოდესღაც ამ „ოქროს ჩანგლებით შეიარაღებულ მშვიდობისმყოფელთა“ ველურ წინაპრებს საშველად მივმართეთ და თავს იმცირებდნენ ქართველი მეფეები

ამ ვანდალების წინაშე.

- მე არ გამიკვირებია რუსებისგან გორის და ფოთის დაბომბვა. გამიკვირებოდა სხვებისგან, ყველასაგან, რუსების გარდა, რადგან ვიცი, ძალიან კარგად ვიცი, ამ ორფეხა მხეცების ტვინის უჯრედებში რაც ხდება, როდესაც მათზე აღმატებულს უყურებენ - მე რუსის ზარბაზანმა ბაგრატის ტაძარი დამინგრია.

იგი მაშინაც ერთმორწმუნის ნიღბით იყო და ახლაც.

ჰოდა, ამიტომ ვბრაზდები ერეკლეს მიამიტობაზე, ორსაუკუნოვანი ტანჯვის ფასად რომ დამიჭრა იგი.

განსაკუთრებით შევეხები რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობათა გაანალიზებას, იყო თუ არა რაიმე პოზიტიური ამ უცნაურ ურთიერთობაში. უბრალოდ, საკუთარ თავსაც უნდა ჩაუფიქროდეთ და ვკითხვით შინაგან „მე“-ს, - რატომ ვიშურებთ ასე დამპყრობლებს ყველაზე მეტად ჩვენ სხვა დაპყრობილთაგან განსხვავებით. რა აქვს ასეთი ქართველებს, რუსის, თუნდაც ელადელის, ასეთი წყრომა რომ დაიმსახურა. იქნებ ჩვენც ვაძლევთ რაიმე ირიბ, ან პირდაპირ საბაბს ასეთი ზიზღისას. ყველაზე გააფთრებით გაათმაგებელი, თუ არ გაასმაგებელი ძალებით გვებრძოდა ყოველი მტერი. დროა მტერთა შესწავლის ნაცვლად საკუთარ თავში ვეძებოთ კითხვის პასუხი.

ან თუნდაც, იქნებ ისტორიისთვისაც დაგვესვა კითხვა - რატომ ვართ ასე პატარა ერი, ზომ შეგვეძლო ვყოფილიყავით დიდი ერი, ამის საწყისი გეგმონდა, საძირკველიც ჩაიყარა. რა მოხდა, რატომ დავპატარავდით ასე, ნიჭიერება არ გვაკლია და ძალღონე. ჩვენ წმ. გიორგის მახვილი გვიცავს ურწმუნოსაგანაც და ერთმორწმუნესაგანაც. ჩვენ მებრძოლი ქრისტიანობის მიმდევრები ვართ და რატომ ასეთი მწარე განსაცდელი ჩვენს თავს?!

ღმერთს ვინც უყვარს, სწორედ იმას უვლენს განსაცდელს!

და კიდევ ერთიც, ფრიად მნიშვნელოვანი საკითხი ქართველი ერის ისტორიულ ყოფაში დამალული თავსატეხი, რომელიც გასაოცრად ეხმიანება ჩვენს თანამედროვეობას, იქამდე, ხვალისდელი დღის განჭვრეტის საშუალებას იძლევა - რა დაგკარგეთ ჩვენ ბიზანტიის იმპერიის დამხობით და რას ვკარგავთ რუსეთის იმპერიის დაკარგვით, რა იქნება ხვალ?

2. ქართველთა თავზე დატეხილი ღვთის წყრომა

სწორედ რომ ღვთის წყრომა და მხოლოდ და მხოლოდ ღვთის წყრომა დაატყდა თავს ქართველ ერს. ამ ბოლო პერიოდში ძალიან შევცოდეთ

ერთმანეთს, დავამწუხრეთ უფალი ჩვენი უმსგავსობით. მთელი ამ პერიოდის მანძილზე, ვგულისხმობ საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენიდან მთელ ჩვიდმეტწლიან პერიოდს, რომლის დროსაც ამა თუ იმ შეცოდებათა გამო ღმერთი გვივლენდა სხვადასხვაგვარ განსაცდელს, არ იყო ყველაფერი რიგზე. ქვეყანაში დაისადგურა უსამართლობამ - დიდი დიდს არ ჰგავდა და პატარა პატარას. ძლიერმა დათრგუნა სუსტი, გაკადნიერდა პირველკაცობა. რადგან მას მიეცა ხელისუფლება, იქვე იგრძნო თავის ძალაუფლება და ენით უთქმელ ჩავგრას მიჰყო ხელი პატარა კაცებისა, აღარ ერიდებოდა არავისი, ისე გამეფდა დაუსჯელობის სინდრომი ხელისუფლებაში. აღარ მოყვებოდა იმ ძალადობათა ჩამოთვლას, რაც მან თავისი აღზევების შემდეგ ჩაიდინა, **დღეს არაა დრო ნიშნის მოგებისა** და მითუმეტეს ომიანობისას, მაგრამ უნდა ითქვას აუცილებელი სათქმელი, თუ რის გამო დაგვატყდა თავს ეს უბედურება. მთავარი შეცოდება არის ის, რომ სააკაშვილი, ლამის იყო და, კერპად ვაქციეთ. ეს მხოლოდ სააკაშვილის ბრალი არაა, ეს ხალხის, ბრბოდ ქცეული მასის ბრალია. ღვთის მეორე მცნება კი გვაფრთხილებს - „არა ჰქმნე თავისა შენისა კერპნი, არცა ყოვლადვე მსგავსნი, რაოდენი არს ცათა შინა ზე, და რაოდენი არს ქუეყანასა ზედა ქუე, და რაოდენი არს წყალთა შინა ქუეშე ქუეყანისა: არა თაყუანი-სცე მათ, არცა მსახურებდე მათ“, ჩვენ კი გაგვიოდით მთელის ხმით სულ რაღაც რამდენიმე თვის წინ - „მიშა მაგარიყო!“ მოწინააღმდეგის გულის გასახეთქად და ვერ ვხვდებოდით, როგორ ვაგდებდით მიშას ჩვენი უგუნურებით გამოუსწორებელ ცოდვაში.

ვიღაც იტყვის - მე იგი კერპად არ გამიხდიაო. სამაგიეროდ ებრძოდი, დაუნდობლად, ისე, რომ ჰკუთიდან გადადექი შენც და ჰკუთიდან გადააყენე იგიც - თუ მაგარი ვარ, თქვენზე ვცდი ჩემს სიმაგრესო... და სცადა... და გამოუვიდა... შენ იყავი იგი, ვინც დაგაბრმავა სიძულვილმა და ბოროტების სათავედ მიიჩნე იგი, ვერ უყურებდი რა დაბრმავებული სააკაშვილის სიავესთან ერთად მის სიკარგეს. ღვთის ნება იყო, რომ ამ დღეებში ეს სააკაშვილი გახდა შენი ერის მხედართმთავარი და ერთბაშად აგიხილა ყველაფერზე თვალი და მასში უკვე აღარ უყურებდი ბოროტებას, ცდილობდი მეტი და მეტი კარგი ამოგეწურა მისი პირველი ოთხწლიანი მოღვაწეობიდან. განსაცდელმა გადაფარა ყველა სისხლიანი უკეთურობა ქართული ძალოვანი სტრუქტურებისა. ამაში უყურებ მე ღმერთის სამართლიან ხელს, უცდომელსა და ჭეშმარიტს. თავის მხრივ სააკაშვილსაც დაანახა უფალმა, რომ არც ერთი ქართველი არაა ჩასარეცხი თავისი ბნელი წარსულის მიუხედავად. ეს იმას ჰგავს, ოდნავი სახეცვლილებით,

მეცხვარე რომ ჰყვიროდა „მგელი მოვიდა, მგელი მოვიდა!“ და არ დაუჯერეს. ამ შემთხვევაში დაუჯერეს, რადგან მგელი პირდაპირ ცხვარს ეცა და დაგლიჯა.

თვალი დროულად აგვიხილა ღმერთმა, ესე იგი ღვთისგან განწირულები არ ვყოფილვართ.

ერთი აუცილებელი შედეგება უნდა მოვხდინო მეორე მსოფლიო ომის ისტორიიდან: 1941 წელს, როდესაც ნაცისტური გერმანია თავს დაესხა საბჭოთა კავშირს და შემოდგომაზე უკვე მოსკოვის მისადგომებთან იბრძოდნენ და მიუხედავად იმისა, რომ სტალინმა საუკეთესოდ იცოდა ომის დაწყების ზუსტი თარიღი სხვადასხვა აგენტურული ქსელის მეშვეობით და მაინც შექმნა ილუზია მოულოდნელობისა მთელს ქვეყანაში, როგორც ერთი, ისე დააყენა ფეხზე მთელი საბჭოეთი და საკუთარ კონტროლქვეშ ჰყავდა მთელი სახელმწიფო აპარატი ისე, რომ ვერავინ გაბედა განდგომოდა სტალინს, ან სახელმწიფო თუ სამხედრო გადატრიალება მოეხდინათ. მან ერთი რადიოს მავთულ-ხაზით ხელში აიყვანა მთელი საბჭოეთი დიდიან-პატარიანად, ფრონტის ორივე მხარეს - მტრისა და საკუთარ ზურგში. თვით ბერიას უწყებასაც აკონტროლებდა ეს უძლეველი ზეადამიანი, და არა ღმერთი. ასევე იყო 1945 წელს გერმანიაში - ორი ფრონტიდან უტევდნენ მსოფლიო მტარვალს, იბომბებოდა გერმანიის ქალაქები და სოფლები, მანამდე თავდასხმა მოხდა ჰიტლერზე, გადარჩა, ახალი ტალღა დაიწყო დასჯათა. ომი მთავრდებოდა, ჰიტლერი რეიხსკანცელარიის ბუნკერში იმალებოდა. წითელი არმია უკვე ბერლინში იბრძოდა, მაგრამ ერთი წუთით არ დაუპარგავს ჰიტლერს კონტროლი მთელს სახელმწიფოზე მიუხედავად იმისა, რომ აქა-იქ უღალატეს თავის ფიურერს, ჰიტლერი სადამსჯელო

რკინის ხელით ყველას და ყველაფერს წვდებოდა მანამ, სანამ ცოცხალი იყო თვით შემოქმედი ომისა.

ამ ორი ანალოგის მსგავსად 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომში საქართველოს ხელისუფლებას კონტროლი არ დაუპარგავს სახელმწიფოზე და სრულიად ქართველ ერზე. აქაც გამორიცხული იყო დალატის ფაქტორი, - იმავე შიშის გამო, რის გამოც შეუტრა ხელ-ფეხი თავის მტრებს სტალინმა 1941 წელს და ჰიტლერმა 1945 წელს. მართალია, ამ სამივე შემთხვევაში შიშს სხვადასხვა მიზეზობრივი საფუძვლები ჰქონდა, მაგრამ სამთავე შემთხვევაში შიშის გემო ტოლფასოვანი იყო, შიშს დიდი თვალეები აქვს, და მიტომ. მახვილივით იდგა და ახლაც დგას ეს კითხვა, - რომ გაიმარჯვოს, რა გვეშველება??? ამ სამივე შემთხვევის ანტიპოდად შეიძლება თბილისის 1991-92 წლების სახელმწიფო გადატრიალება იყოს. პირველივე ზარბაზნის გასროლაზე ზვიადს ჩამოეშალა თავზე სახელმწიფო მანქანა. კოსმიური სისწრაფით კარგავდა საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ერთგულ ხალხს, რომლებიც მისთვის და მთელი ერისთვის ყველაზე მძიმე მომენტში გვერდით უნდა დადგომოდა. თითზე ჩამოსათვლელი ხალხი დარჩა მხოლოდ. შინ და გარეთ დალატის სინდრომით იყო გაჟღენთილი ყველა. კითხვა: რომ გაიმარჯვოს, აღარ დასმულა, რადგან ყველამ იმთავითვე იცოდა, რომ ზვიადი განწირული იყო. რუსეთმა მაშინ გაიმარჯვა მთელ საქართველოზე. ახლა კი უტიფრად გადმოლახა ე.წ. კონფლიქტის ზონა ქართველთა მხრიდან ცეცხლის შეწყვეტის შემდეგ, დაიკავა და მოახდინა ოკუპაცია გორის რაიონის, ზუგდიდის, სენაკისა და ზემო აფხაზეთის, აპირებდნენ ბლიც-კრიგით აეღოთ თბილისი

და ქუთაისი, მაგრამ ქართველთა ერთიანობამ და მსოფლიო აღშფოთებამ შეაჩერა.

რუსის მოყვანილსა და ხელდასმულს სააკაშვილის ნაცვლად, თვით ანტიქრისტიც რომ ყოფილიყო იგი, ქართველი ერი გაწყდებოდა, მაგრამ ამ ეშმაკის ლორდასაც გადაუძახებდა ქვესკნელში, ვძლევდით ძლევით საკვირველით, მესიის მახვილით, წმიდა გიორგის წინამძღოლობითა და დედა ღვთისმშობლის კალთის გადაფარებით. ესაა სწორედ ეროვნული აღტკინება. ამიტომ დადუმდნენ რუსული ზარბაზნები და თვითმფრინავები. აღარ ვებრძოდით, მაგრამ ამ არბრძოლით გაცილებით დიდი ზიანი მიადგა რუსულ ჩექმას, ვიდრე ის, რომ მთელი რუსული სამხედრო მანქანა ამოწყვეტილიყო საქართველოს კარიბჭესთან. ეს ისაა, სწორედ, მაცხოვარი რომ გვასწავლის: „ხოლო მე გეტყვი თქვენ: არაწინააღმდეგომად ბოროტისა, არამედ, რომელმან გცეს შენ ყურიმალსა შენსა მარჯუნესა, მიუპყარ მას ერთგერძოცა. და რომელსა უნდეს სასჯელად და მიღებად კუართი შენი, მიუტევე მას სამოსელიც შენი და რომელი წარგიქცევდეს შენ მილიონ ერთ, მივლე მის თანა ორიცა... გესმა, რამეთუ თქმულ არს: შეიყუარო მოყუასი შენი და მოიძულო მტერი შენი, ხოლო მე გეტყვი თქვენ: გიყუარდეთ მტერნი თქუენნი და აკურთხევდით მაწყევართა თქუენთა და კეთილსა უყოფდით მოძულეთა თქუენთა და ულოცევდით მათ, რომელნი გამძლავრობდნენ თქუენ და გდევნიდნენ თქუენ“. (სახარებაი მათეს თავისაი. თავი 5. სტატიები 39-41; 43-45).

აქაც, ამ სამამულო ომში ერთგვარი გამოცდაა ღვთისგან, თუ როგორ მოიქცევა ქართველი ერი, იქნება თუ არა ისევ და ისევ „მტრის არმცნობი, მოყვრის მგმობი“, როგორი რაინდული

დიდსულოვნებით მივუდგებით ჩვენ მხაგრელებს, დავივიწყებთ თუ არა ჩვენს ოდით ბუნებას - „იქნება ვეფხის დედაი ჩემზე მწარედა სტირისა“. აღარ უნდა იყოს „სხვისი ჭირი - ღობეს ჩხირი“. ესეც ჩვენი გამოცდაა ღვთისაგან, - ვართ თუ არა მზად ივერიის გასაბრწყინებლად.

ყველაფრის მიუხედავად, იმდენად გაგვიანოდა გონება, რომ ამ ომამდე თუ მთავრობის წარმომადგენელს მოსისხლე მტრად მივიჩნევდით, ახლა ეს მრისხანე მტრები მეგობრებად თუ არა, კეთილმოსურნეებად მოგვევლინენ. ასე იცის ომმა, რადგან ის „მრისხანე მტერიც“ ქართველია და ომში გადამთიელმა არ იცის, შენ ხარ კარგი, თუ ის - ცუდი. მან იცის ის, რომ ვინც მის წინ დგას, იგი მისი მტერია, ქართველი იქნება თუ რუსი, ყურნალისტი თუ ექიმი, ჯარისკაცი თუ ბავშვი, ქვეყანაში დანიშნული ხელისუფლება თუ უცხოეთის დიპლომატიური წარმომადგენლობა, ბრძანება აქვს ასეთი მიღებული, და მიტომ. ცოტანი რომ ვართ და თითზე დასათვლელები, ამიტომ ვეძებთ ერთმანეთს სანთლით დლითა და ღამით. ეს ძებნა ომში მძაფრდება სწორედ... და ვპოულობთ ერთმანეთს, და ეს ჩვენ ვართ, სულ რაღაც ერთი წლის წინ რუსთაველზე რომ ვიდექით ბარიკადების სხვადასხვა მხარეს - შენ მირტყამდი და მე კი გავრბოდი, ან პირიქით.

ასე იცის ომმა!

ძალუმად საბას იგავი გამახსენდა ძაღლებზე, ერთმანეთს რომ ასისხლიანებენ და განსაცდელის ჟამის დადგომისას ერთად ებრძვიან მტერს, რადგან ის მტერი ორთავეს თანაბრად გაანადგურებს, როცა დაუდგება შესაფერისი მომენტი. ახლა აღარ იყო დრო ერთმანეთის განკითხვისა და ანგარიშსწორებისა. აი, ღმერთის მადლიანი ხელი რა სასწაულებს აკეთებს.

ყველაზე კარგად იმ სკეპტიკოსმა დაინახა სააკაშვილის კეთილი საქმეები, ვინც ყველაზე მეტად აკრიტიკებდა მას კოდორის ხეობაში ქართველთა „შეჭრის“ გამო და ამ ხეობაში აღმშენებლობით საქმეებს აღმაცერად უყურებდა. აფხაზი რომ მივიდა იქ და დაისაკუთრა ეს რუღუნებით შექმნილი სიკეთე და სარეცხი ფხვნილებისა და თევზების სარეცხი ყელეების ქურდების პრეზიდენტი ბადაფში ავიდა ზემო აფხაზეთში და „შემოიმტიცა“ ქართველთა ნაოფლარი, თუ გული აქვს იმ სკეპტიკოსს, ის გული მოუკვდებოდა და სული გაეყინებოდა ამ საზარელი და უტიფარი სურათის ყურებით. ჯარი ჯარს დაამსგავსა და „ბომჟებივით“ არ ცხოვრობდა ჩვენი სარდლობა და მხედრობა. თვით რუსი პოლოცური არმია გაკვირვებული დარჩა ქართველი მხედრების სამხედრო-სტრატეგიული გამჭრიახობით. ამერიკელმა გაწვრთნა თუ ებრაელმა, ჩვენში რომ მხედრული სულია, წმიდა გიორგისეული, ამას რად უნდა მტკიცება, თორემ გაწვრთნას, ბატონო, ჩუქჩა ამერიკელმა, გაწვრთნას ებრაელმა აფრიკის კაციჭამია ტომები, თუ მხედრული სული არა გაქვს, თუ ნიჭიერი შევირდი არა ხარ, ვერ გამოიწვრთნები მეომრად და ისეთ მეომრად, რუსს რომ დაეტაკო და გაწყვიტო ერთმა ასი. ამას გენეტიკური ნიჭის გააქტიურება სჭირდება და სწორედ ეს აამოქმედა სააკაშვილმა და მისმა მინისტრებმა ქართულ სულში, მაგრამ ამირანივით ისევ მიაჯაჭვეს ქართველი მგელ-თავა რაინდები, რადგან მათ თავიანთი საკეთებელი პირნათლად გააკეთეს და მთელ მსოფლიოს დაანახეს თავიანთი მხედრული დიდება, ამასთანავე დაამსხვრიეს მითი რუსული ჩექმის უძლევლობისა. ხოლო რაც შემდეგ მოხდა, ეს პოლიტიკური თავლაფდასხმა იყო რუსული ფენომენისა დიპლომა-

ტიურ ასპარეზზე. ომი, როგორც შინაარსითა და საფუძვლით არ უნდა იყოს წარმოებული, საშინელებია. საბოლოო ჯამში ამ ომმა სავსებით გაამართლა პოლ ვალერის სიტყვები: „ომი - ეს ის რაღაც აქციაა, რომლის წყალობითაც ადამიანები, რომლებიც არ იცნობენ ერთმანეთს, ერთმანეთს კლავენ იმ ადამიანთა დიდებისა და სარგებლისათვის, რომლებმაც იციან ერთმანეთის შესახებ და იცნობენ ერთმანეთს, ერთმანეთს კი არ კლავენ.“

3. ქალაქებისა და ფსიქოლოგიური ომი

ქალაქების ომი სამხედრო მანევრების პრაქტიკული დამთავრების შემდეგ დაიწყო. უპირანი იქნებოდა თქმულიყო, რომ სამხედრო ოპერაციები იმ იმედით დაასრულა ქართულმა მხარემ, რათა დიპლომატიურ ომში გადანაცვლებულიყო რუსულ-ქართული სამკვდრო-სასიცოცხლო დაპირისპირება, პუტინიჩა რომ იქადნება „სოკრუშიტელნი“ (ესე იგი შემმუსვრელ, გამანადგურებელ) დარტყმას მივაყენებთ მტერსო.

ჰოდა, დაიწყო!

პირველი ბრძოლა ქართულმა დიპლომატიამ გაეროს უშიშროების საბჭოს ოთხ სხდომაზე მოიგო, თვით ამ ყველაზე უმაქნის ორგანიზაციაშიც კი გააშავეს რუსები. საქართველომ მსოფლიო მხარდაჭერა მოიპოვა. მიუხედავად ამ წარმატებისა, გაერომ მაინც ვერ მიიღო ვერანაირი გადაწყვეტილება რუსული ფაქტორის გათვალისწინების გამო და დღემდე ზიან და ბაასობენ, რომელი რეზოლუციის პროექტი მიიღონ. ამასობაში კი ომი შეიძლება ისე დამთავრდეს, რომ არათუ თბილისი, მოსკოვიც კი დაიბომბოს და აფხაზეთს ვინ დაეძებს და სოჭის ოლიმპიადას, ტუაპსეც კი მოსთხოვოს ნირწამხდარ რუსეთს დაზარალებულმა

საქართველომ.

შემდეგი აუცილებელი და გადაუდებელი ნაბიჯები ევროპამ გადადგა - ევროკავშირის ეგიდით საშუამავლო მისია იკისრა საფრანგეთმა, როგორც მიმდინარე წლის თავმჯდომარე ქვეყანამ. საფრანგეთის პრეზიდენტი და საგარეო საქმეთა მინისტრი საგანგებო ვიზიტით ეწვივნენ რუსეთსა და საქართველოს. პირველ ჯერზე რუსეთში წარმოდგენილი დოკუმენტი რუსეთის პრეზიდენტმა პუტინიჩამ დიდი ზარ-ზეიმით მოიწონა და მოაწერა ხელი. დოკუმენტი კი ითვალისწინებდა აფხაზ-ოვსების სტატუსის შემდგომ გადახედვას, სააკაშვილი კატეგორიული იყო ამ საკითხში და ფაქტიურად ამ სახის დოკუმენტისთვის ხელი არ მოუწერია.

მეორე ჯერზე ერთის მხრივ პუტინიჩამ თავისთან მოიხმო სარეცხი ფზნილებისა და თეფშების სარეცხი ყელეების ქურდების პრეზიდენტი ბალაფში და ტაშტებისა და უნიტაზების ქურდების პრეზიდენტი კოკოითი. იქ იმ დაწუნებულ პირველ ვარიანტზე მოაწერინა ხელი და კმაყოფილი ბიჭუნასავით გაიღიმა. ამჯერად აშშ-ს სახელმწიფო მდივანმა კონდოლიზა რაისმა ჩამოუტანა სააკაშვილს სარკოზისაგან შესწორებული ვარიანტი (როგორც თვით სააკაშვილი ირწმუნება და არც რუსები მაღავენ პირვანდელი შეთანხმების მეხუთე პუნქტის შესწორებას). რუსი კი ირწმუნება, რომ სააკაშვილმა კოკოით-ბალაფშის ხელმოწერილ დოკუმენტს მოაწერა ხელი. ეს უკვე პოლიტიკური პროსტიტუციის სფეროა, რისი ჩაძიებაც ჩემს მიზანს სულაც არ წარმოადგენს, არც იმისი, თუ ვინაა ამ შემთხვევაში მართალი. ერთი კი აშკარად ცხადია, მაგნე ბიჭი პუტინიჩა სრული ბეცი აღმოჩნდა დიპლომატიურ ფრონტზე. ისიც ნათელია, რომ ცივილიზებული

მსოფლიო აღიარებს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას არათუ საკუთარი ახირებისა გამო, არამედ იმიტომ, რომ საქართველო გაეროს წევრი გახდა კონფლიქტური რეგიონების კუთვნილებით და ამას თვით ამ ტერიტორიების მესაკუთრობის არალეგიტიმური პრეტენდენტი რუსეთიც აღიარებს გაეროსა და მისი უშიშროების საბჭოს ყველა აქამდე არსებული რეზოლუციებითა და იურიდიული დოკუმენტებით. აქ უკვე დიპლომატიური მაქინაციები აღარ გამოდგება, რადგან ასეთი აფხაზ-ოვსების მთელს ევროპაშია გაბნეული და მეტწილად უფრო მტკივნეულად და საეჭვოდ (ისტორიულადაც), ვიდრე ეს საქართველოს რეალობაშია. არავის სურს ავი ჯინის ბოთლიდან გამოშვება. თვით რუსეთიც ასეთი დაპყრობილი ქვეყნებით არის შეკოწიწებულგაბერილი. სახიფათოა ეს თამაში თვით რუსეთისთვის უპირველეს ყოვლისა. ერთი დღე იქნება, და ბუმერანგივით შემოუბრუნდება მას თავისი სიბეცე და ხუზულასავით შემოენგრევა ხელში თავისი იმპერია, კომბლით რომ გადაჭიმა ერმაკმა იაპონიის ზღვამდე მისი სივრცე, აღვირახსნილმა ეკატერინემ კი თაღლითური მანევრებით შემოაპარა რუსული ჩექმა კავკასიაში და ჭკუასუსტი პავლე (რომელსაც საკუთარ ბუნარში უწია უმალ საქართველოსთან შეცოდება) და „მშვიდობისმყოფელი ალექსანდრე“ (ო, ეს საბედისწერო სიტყვა „მშვიდობისმყოფელი“, - რა ცინიზმია და პაროდია რუსის თავზე შემოხვეული) უდრტვივნელად დაეპატრონენ ქართლ-კახეთის სამეფოს და მირონცხებული ქართველ მეფეთა შთამომავლები ცივი იმპერიის უკიდევანო ტრამალებში გადაუმაღეს თავის ერს და ისეთ დროს გამოუჩინეს, როცა უკვე გამოსაჩენად აღარ ვარგოდნენ. „ალექსანდრე მშვიდობისმყოფელსაც“

უწია თავისმა ცოდვამ - უგზო-უკვლოდ გაქრა მისი სახსენებელი ისევე, როგორც უგზო-უკვლოდ გააქრო ღვთისმშობლის წილხვედრი ივერიის სახელმწიფოებრიობა და გადაავარა და გადააჯიშა დავით მეფე-მეფსალმუნის შთამომავლობა. ამის მერე რუს მეფეებს აღარ გაუხარიათ სამეფო ტახტზე. ეს კარგად დაიმახსოვროს რას-პუტინა, დვა-პუტინა პრეზიდენტმა, ეს რუსეთის ისტორია იყო. რუსეთის თანამედროვეობა კი თვითონ არიან - თავლაფდასხმულები.

დიპლომატიურ ფრონტზე სრული კრაზი განიცადეს. ისინიც კი, ვინც საქართველოს აღმაცერად უყურებდა რუსეთის ხათრით და მათი კეთილგანწყობის მოსაპოვებლად, პუტინ-პუტინიჩას ღორული პოლიტიკის წყალობით, ისინიც კი უმტკივნეულოდ ქართველი ერის მხარეს დადგნენ. აღარაა აქ მარტო ნატოზე და ევროკავშირზე ლაპარაკი, აქ რუსეთს შემოეცალა გუნდრუკის მკმეველები, აი, ესაა მთავარი.

ამიერიდან ცივილიზებული მსოფლიო აღარ გააკეთებს იმას, რის გაკეთებასაც რუსეთი ელის მათგან. ნატოში შესვლა-არშესვლა ეს მხოლოდ დროის ამბავია. რუსეთის დიპლომატიამ კი ხელმოცარულ კოკოით-ბადაფშის ხელმოწერებით ფაქტიურად უსიტყვო კაპიტულაცია გამოუცხადა საქართველოს და ნატოში შესვლისა არ იყოს, აფხაზეთ-სამაჩაბლოს დედა-სამშობლოში დაბრუნება დროის ამბავია და ისინი ერთობლივად, არა ცალ-ცალკე, ხაზს ვუსვამ - ერთობლივად დაუბრუნდება საქართველოს და ისე დაუბრუნდება, რომ აღარასოდეს დაგვარგავთ მათ, რადგან ჩვენ აღარ გვსურს ძველებურად ცხოვრება, რუსებს კი აღარ შეუძლიათ ძველებურად მართვა. აღარ ადროვებენ რუსულ ორთავიან ღორს კიდევ თხუთმეტ

წელს. ის დაუყოვნებლივ გადაწყდება რუსეთის „სოკრუმიტელნი“ დამარცხების შემდეგ.

ამ ომებში ერთ-ერთი უმთავრესი კომპონენტი არის მოწინააღმდეგეზე ფსიქოლოგიური უპირატესობის მოპოვება. ქართველმა ერმა ამ უპირატესობას ომის პირველივე წუთებიდან მიადწია თავისი ჯარის უმაგალითო გმირობის წყალობით. მტერი წელში გაწყდა და რომ არ გადმოესროლა მთელი ძალები ამ პატარა ქვეყნის დასამორჩილებლად, რუსეთი ამ ომს პრაქტიკულადაც წააგებდა და ძალთა გადანაწილების სხვა სურათი გვექნებოდა. რუსული გამხეცებელი ენერჯია წამოვიდა იმისთვის, რომ პირისაგან მიწისა აღევავა საქართველო, ღვთისმშობლის წილხვედრი ივერია, მსგავსად საშუალო საუკუნეების მრავალი დამპყრობლისა.

ერთი დიდი ალიყური რუსეთს მაშინაც მოხვდა, როდესაც გამხეცებულ რუსულ ჩექმასა და თვითმფრინავებს არ შეაწყვიტა საქართველოს უმაღლესმა მთავარსარდალმა ქართველი მხედრები და პოზიციები დაუთმო რუსეთს, იქამდე აბომბვინა გორი, ფოთი, სენაკი. შემოლუშვა საქართველოს სიღრმეში მტერი, რასაც რუსები არ მოელოდნენ ქართველთა უბრძოლველად პოზიციების დათმობას. ეს იგივეა, კუტუხოვმა რომ დაუთმო მოსკოვი ნაპოლეონს, იმ განსხვავებით, რომ ქართველებს თბილისი არ დაგვითმია მტრისთვის, ჯარი გადავარჩინეთ განადგურებას მხოლოდ. ბრძოლა უნდოდა რუსეთს - ქართული არმიის განადგურებაც უნდოდა და თბილისის აოხრებაც. არც ერთი მივართვით და არც მეორე. ამისთვის არ იყვნენ მზად. მრავალგზის მოიწადინეს თბილისისა და ქუთაისის აღება ისედაც, უბრძოლველად, მაგრამ აქ ერის მტკიცე ნებამ და მსოფლიო ყიჟინამ გაუყინა ძარღვებში

საბრძოლველი სისხლი რუსებს, ვერ გაბედეს, საბაბიც არ მიეცათ, და მიტომ.

თავისსავე ბოლშევიზმში ჩაიხრჩო რუსეთის პოლ-ოცეები და აი, ფსიქოლოგიური გამარჯვება მტერზე - მას უნდა, რომ გავლახოს, საბაბს ეძებს, ყველაფერს აფუჭებს, იპარავს, იქნებ წყობიდან გამოვიყვანო. ტაშტებს იპარავს, მე უნიტაზსაც ვაძლევ, გადაირია, - რატომ უნდა გავლახო, როგორ უნდა გავლახო. დაუხარჯავი მხეცური ენერჯია მასშივე ფეთქდება. გველემაპი რომ სასიკვდილო აგონიაში კუდს გააქნევს და სურს მასთან ერთად რაც მოჰყვება ყველაფერი და ყველა მოკლას, ასევე რუსეთის ჯარი ახლა.

იგი წყობიდანაა გამოყვანილი ქართველების უმოქმედობით. ესეც ომის ერთ-ერთი ტაქტიკური და სტრატეგიული სვლაა. აფეთქებენ სარკინიგზო ხიდებს, წვავენ ბორჯომის ტყეებს, ნაღმავენ ადგილებს, თავიანთი ნაჩლიქარი რომ კარგა ხნით ახსოვდეს საქართველოს, ძირავენ ხომალდებსა და კატარებს, წვავენ სამხედრო ყაზარმებს და ასე განაგრძობენ მთელი მსოფლიოს წინაშე ბარბაროსობას და მერე იტყვიან ჩვენ ცივილიზებული ვართ, პუშკინისა და ტოლსტოის ქვეყანა ვართო.

მსოფლიომ დაინახა, მეფე რომ შიშველია და თან ჭუჭყიანი. თითქმის ყველა ქვეყნის დედაქალაქში, სადაც კია რუსეთის საელჩო, სწორედ იმის წინ გამართა ქართულმა დიასპორამ და მათი სოლიდარობის ნიშნად ადგილობრივმა მოსახლეობამ საპროტესტო მანიფესტაციები. ესეც ერთგვარი თავსაჭრელი რამაა რუსეთის რეპუტაციისა მსოფლიოს თვალში, ყოველდღე გამართონ საპროტესტო აქციები და აღარ დაგედგომებოდეს იქ, სადაც ხარ და ამ აქციებით მიწა ფეხქვეშ გეწვის, ელჩი რომ

ხარ არასასურველი ქვეყნის. ადამიანური ფაქტორით ეს ასეა, მაგრამ დიპლომატიის მეშვეობით შეგიძლია ნაფურთხი აიწმინდო ურცხვად და ოცდათორმეტი კბილით გაიღიმო მანამ, სანამ შეგრჩენია ეს კბილები სტომაქში.

მაგრამ ყველაზე დიდი თავლავის დასხმა რუსეთის თავმოყვარეობაზე მაინც საქართველოში მოხდა, როცა რუსეთის საელჩოსთან დაიწყეს შეგროვება საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისა და ნახმარი ტანსაცმლებისა, რახან ამისთვის მოსულანო, ბარემ ჩვენვე შეგუგროვოთ და გავატანოთო. ფსიქოლოგიურ ომში სასიკვდილო ლახვრის ჩაცემაა ეს პროტესტი რუსეთის საერთაშორისო ავტორიტეტისთვის. ომში კი ყველაფერი დასაშვებია ისევე, როგორც ტაშტებისა და უნიტაზების, სარეცხი ფხვნილებისა და თეფშების სარეცხი ჟელეების, რადიატორებისა და ნახმარი ტანსაცმლების ქურდობა და ამას დაარქვა „ვოენნი ტროფეიჰ“ (რომ გადმოვაქართულოთ, - სამხედრო ალაფი, ნადავლი).

ჯერ ომია და მოძულესა და მაჭირვებელს უნდა ვებრძოლოთ ყველანაირი საშუალებით. აი, ამის შემდეგ ჩვენ იმ ვეფხის დედასაც მოვიკითხავთ და ერთ კილომეტრზე თუ გვთხოვს გაყოლას, ორზე გავაცილებთ, მაგრამ ეს ყველაფერი ამის შემდგომ, მანამდე კი როგორც რუსები მღეროდნენ „სვიაშჩენაია ვოიჰნა“-ს, ჩვენც უნდა ვიმღეროთ „ჩაკრულო“, „ქართველო ხელი ხმალს იკარ“, „ვაჟაკსა ომში სიკვდილი“... ჩვენი სულიერი წუხილი კი დავამშვენოთ „გაფრინდი, შავო მერცხალო“-თი. უნდა ვიმღეროთ ქართული მხედრული სიმღერა „ფიცხელ ომში რომ მღეროდა მაჩაბელი“.

რუსული მარცხი ფსიქოლოგიურ ფრონტზე, შეიძლება ითქვას გადამწყვეტი მარცხი, ისიც იყო, როცა თბილისისკენ

მიმავალ რუსულ არმიას ასიათასიანი საპროტესტო დემონსტრაციით შეეგება ქართველობა და თანაც ორგზის. ეს ის ხალხი იყო, რომლებიც სააკაშვილს და მის ხელისუფლებას უტევდა გასული წლის ნოემბერში. მაშინ არ იყო ერთად დგომის ნიშანი ის მიტინგები, ახლა კი ერმა მუშტი შეკრა და დაანახა მტერს, რომ მათ სისხლზე ვერ გადააბიჯებდა უცხო ძალა და არ მისცემდა საშუალებას ახალგამომცხვარ რუსეთის ყურმოჭრილ მონას, ვინც იქნებოდა ის, ასულიყო საქართველოს საჭეთმპყრობლის ტახტზე. ამით სააკაშვილს ქართველმა ერმა აპატია მიტაცებული ხელისუფლება, ოღონდ მან ხალხის ეს ნდობა ახლა მაინც უნდა გაამართლოს. ხუთი ქვეყნის პრეზიდენტი უყურებდა ქართულ ძალას და ამის შემდეგ რუსეთის არმია დემორალიზებული იქნა ქართველი ერის მიერ და ამან იქამდეც კი მიაღწია, რომ რუსმა პოლ-ოცეებმა გორის ერთ-ერთი საშუალო სკოლაც კი დაარბიეს.

ამის იქით და ამაზე შორს ვეღარ წავა!

უბრალოდ, სხვა წასასვლელი აღარაა ამქვეყნად!

უბრალოდ, მეტი ფანტაზია ჯოჯოხეთია მხოლოდ!

უბრალოდ, აღარ უნდა გაბრაზდეს მათზე!

მხოლოდღა გულწრფელ სიბრალულს იწვევს ადამიანის ზნედაცემულობა მაშინ, როცა საქვეყნოდ ტრაბახობდა პუტინი თავის პრეზიდენტობისას რუსული არმიის უძლეველობითა და სიმდიდრით. რას-პუტინამ დვაპუტინას გადაულოცა ტახტი ისე, რომ იმ ტახტს თვითონ არ შელეოდა. პუტინიჩამ პუტინს პატივისცემა დაუმახსოვრა და პრემიერ-მინისტრად ჩამოალაბორანტა, დროებით მაინც, სანამ საკუთარ ხელმწიფებას არ დაამკვიდრებს... ყველაფერი საქართველოთი დაიწყო პუტინიჩამ

და იმედია, ყველაფერი საქართველოთი დაამთავრა პუტინმა. ამის თქმის საფუძველს ის მაძლევს, რომ თვით პუტინი საკუთარ ნაჭუჭშია შემალული და ოლიმპიადის გახსნის დღის შემდეგ, ჩრდილო ოსეთსა და კრემლში გამოჩენის შემდეგ ტელეკამერების წინ აღარ ჩნდება. თუ ეს მის ჩრდილოვან კაბინეტში გადანაცვლებას ნიშნავს, მაშინ, ყველა შედეგი ამ ომისა პუტინიჩას დაატყდება თავზე, ხოლო თუ პუტინი პუტინიჩას წყრომის ობიექტი გახდა, უკვე ეს იმას მოასწავებს, რომ პუტინიჩა სულ მალე დიმიტრი მამამისოვიჩ მედვედევად გარდაიქმნება, სამაგიეროდ მოიშობა ვლადიმირ პუტინი.

ეს ჩვენი პრობლემა სულაც არაა, კისერიცა და კინჩიცი უტეხია რას-პუტინა, დვა-პუტინას. ამის იქით გამოჩნდება აფხაზური და ოსური გვირაბის ბოლო ნათელი წერტილი. რუსის ჯარი საშვილთაშვილოდ დაემშვიდობება საქართველოს, რადგან რევანშის შესაძლებლობა აღარ ექნება. ჩვენც ჩვენს სამხედრო პოტენციალს ისე გავაძლიერებთ, რომ ჩიტებივით ჩამოვყრით მათ ნებისმიერ თვითმფრინავს, როგორც კი აგრესიული გეგმით გამოჩნდება საქართველოს ცაზე. ამის გარანტი თვით საქართველოს ხელისუფლება და მისი სტრატეგიული პარტნიორი ამერიკის შეერთებული შტატებია. სამხედრო ფლოტიც ისეთი გვექნება, როგორც არასოდეს გვყოლია და მერე თუნდაც თავს დაგვესხას რუსეთი, იგი რამდენადაც რიცხობრივად აღმატებული არ უნდა იყოს, ქართულ მიწაზე ფეხს ვეღარ დაადგამს, არათუ მოიკიდებს. საქართველომ კიდევ ერთი სიურპრიზი მოუწყო რუსეთს, დატოვა რა არაფრისმაქნისი და ავადსახსენებელი სსრ კავშირის უდღეური ნაბუშარი ესენგე. ამასთანავე ხურდადაც მიაყოლა ის, რომ საქართველოს

ტერიტორიაზე რუსეთის არმიას (თავისი სამშვიდობოებით) მიენიჭა საოკუპაციო ჯარის სტატუსი. საერთაშორისო სამართლის პრინციპებიდან გამომდინარე რუსული ჩექმა კუდამოძუებული წავა აფხაზეთიდანაც და სამაჩაბლოდანაც. ეს გარდაუვალია. ამ ნაბიჯით რუსეთს ხუზულასავით ჩამოენგრევა თავზე თავისი ესენგე, რადგან ამ უაზრო ორგანიზაციიდან გამოსვლას უკრაინაც აპირებს და იგი უფრო შორსაც მიდის, სექტემბრის თვეში უკრაინული რადა განიხილავს ესენგეს არსებობა-არარსებობის საკითხს, როგორც ამ გაერთიანების ერთ-ერთი დამფუძნებელი სახელმწიფო. მეტიც, მალეორსია გადახედავს შავ ზღვაზე ანუ უკრაინის ტერიტორიულ ზღვებში რუსული სამხედრო ხომალდების ყოფნის მიზანშეწონილობის საკითხს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ რუსეთი კარგავს შავ ზღვაზე ჰეგემონიას.

ღირდა კი კოკოით-ბაღაფშის გამო ასეთი დანაკარგების წვნივა?!

ეს რუსეთმა იკითხოს და დაიტიროს საკუთარი თავი!

საქართველომ თავის მხრივ საერთაშორისო სასამართლოებისა და სამხედრო ტრიბუნალზე სარჩელი შეიტანა რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. მიმდინარეობს ზარალის დათვლა, მორალური ზიანის აღნუსხვა და მათი წარდგენა ამ სასამართლოებში, რათა რუსეთმა საქართველოს აუნაზღაუროს მიყენებული ზარალი და მოითხოვოს მორალური ზიანის ანაზღაურებაც. ესეც სამართალწარმოების პროცესია და რა შედეგით დამთავრდება იგი, ისევ დროის ამბავია.

ერთის სიტყვით, მაინც ჭამა პური სამართალმა, რადგან რუსეთი ისე მოექცა პატარა ქვეყანას, როგორც ჩვენი მთავრობა გვექცეოდა ყველა ჩვენთავანს წლების განმავლობაში - ძლიერ

რი ჯაბნიდა სუსტს, ართმევდა საკუთრებას მოქალაქეებს, კლავდა, ანადგურებდა ნაბიჯ-ნაბიჯ ეროვნულ ღირებულებებს, ბეგრავდა არაადამიანურად და რადგან ძლიერი იყო, სასამართლოც ჯიბეში ჰქონდა ჩასმული, სამართალს ვერ იპოვიდა საქართველოში. ეს ომი ჭკუის სასწავლებელი უნდა იყოს ჩვენი მთავრობისთვის და ვიმედოვნებ, ასეც იქნება.

დაბოლოს, ერთი სავალალო ამბავი მოხდა ანაკლიაში, საკუთარ ნაღმზე ოთხი ოკუპანტი აფეთქდა, ორი მათგანი დაიღუპა. ამას ნიშნისმოგებით კი არა, სინანულით ვამბობ. ასეთი დემორალიზებული არმიისაგან არ უნდა გეწყინოს არაფერი, ცოდვები არიან თვითონ, და მიტომ. არ ვიტყვი იმას, რომ „არ იციან რასა იქმან“-მეთქი, მათ საუკეთესოდ უწყიან, რასაც აკეთებენ, მაგრამ საბრალონი იმით არიან, რომ იციან, რასაც აკეთებენ. რომ არ სცოდნოდათ, გააგებინებდი და იქნებ არ ექნათ ის, რაც თავმოყვარეობას შეაღახვინებდა. მე ეს ხალხი ისევე მეცოდება, მათხოვრებისა არ იყოს, მათი სიკვდილიც მტკივა, რადგან მე დიდსულოვანი ვარ და ჩემი დიდსულოვნება ქრისტიანული შემწყნარებლობიდან მოდის.

4. სეპარატიზმი - მსოფლიო სენი

რუსეთი XXI საუკუნეში ათამაშებს ინსცენირებას, XVIII საუკუნისას, როცა მტერთაგან ყოველი მხრით შევიწროვებული ქართული სამეფოები რიგ-რიგობით აგზავნიდნენ ერთმორწმუნე იმპერიაში დიდ ელჩობებს, რათა მფარველობა გაეწია მის იმპერატორობით უდიდებულესობას დაჩაგრული ივერიისათვის. ამჟამად ქართულ სამეფოთა როლს აფხაზ-ოვსი სეპარატისტები ასრულებენ, სპარს-ოსმალის როლი კი საქართველოს დააკისრეს, ხოლო მფარველისა და მშვიდო-

ბისმყოფელის მთავარ როლში უცვლელად რუსეთის ამჟამად უკვე ფედერაცია გამოდის. რუსეთის ტვინი XVIII საუკუნის ინტრიგებს ვერ გასცდა. ერთი ფრიად მნიშვნელოვანი რამ, რაც რუსეთს მაშინაც დაავიწყდა და ახლაც გულმოდგინედ ივიწყებს, - „თუესსა იულისსა, დღესა 24, წელსა 1784-ს წმიდის გიორგის კრებოსტში პავლე პოტიომკინის, თავად იოანე ბაგრატიონის და თავად გარსევან ჭავჭავაძის ხელმოწერილი და ბეჭედდასმული ტრაქტატის ერეკლესეული რატიფიცირებული ტექსტის პირვალსავე წინადადებაში ხაზგასმით არის აღნიშნული ამ კავშირის საფუძველი და მიზეზი - „ადრითგან ერთმორწმუნობამან ყოვლისა რუსეთისა იმპერიისა თანა ქართუელთამან მსახურა მფარველობითა, შემწეობითა და შესავედრებლობითა მათ ერთათა და უგანათლებულესთა მათთა მფლობელთათა წინააღმდეგომად მაჭირვებელთა, რომელთაცა ქუეშე შევრდომ იყვნეს იგინი მეზობელთაგან თვისთა“.

რუსეთმა მაშინაც და ახლაც უგულვებელყო ერთმორწმუნეობის ფაქტორი - გააუქმა საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალია და იგი რუსეთის საპატრიარქოს იურისდიქციას დაუქვემდებარა, ივერიაში კი წარმოგზავნილ იქნა ეგზარქოსი, ქართული ტაძრებიდან ამოშანთეს ქართული ფრესკები და გავით გადაათეთრეს ეკლესიათა კედლები, ამასაც არ დასჯერდნენ და კომუნისტურ პერიოდში ტაძრებიც ხელყვეს, რუსეთში გაიტაცეს ეროვნული საგანძური - უძველესი ხატები, ხელნაწერები, სიწმიდეები. ამჟამად კი ოკუპირებულ აფხაზეთში ქართულ სავანეებში რუსეთის პატრიარქის წარგზავნილნი აღავლენენ რუსულად წირვა-ლოცვებს. ამ ბოლო ომის შემდეგ რუსი პოლ-ოვცების მიერ აღებული კოდორის ხეობის სოფლებში ულტიმატუმით მიმართეს ქართველ სამონაზვნო დასს და აიძულებენ გადავიდნენ რუსეთის საპატრიარქოს იურისდიქციაში, სხვა შემთხვევაში მათ გააძევენ კოდორიდან.

აი, ასეთი ერთმორწმუნეობა იციან რუსებმა.

მაგრამ აქაც ერეკლეს პოლიტიკურმა წინდაუხედაობამ ითამაშა საბედისწერო როლი. მერვე არტიკულით იგი ქართულ ეკლესიასაც ამ ფორმით თუ იმ ფორმით უმორჩილებს რუსეთის ეკლესიას. ეს იურიდიულადაც უმართებულოა, რადგან მას არ ჰქონდა უფლებამოსილება ეკლესიის სახელით ემოქმედნა, მითუმეტეს მაშინ, როცა ეკლესიაც ორ ნაწილად იყო გაყოფილი. მას კი არც ერთი მღვდელმთავრისგან შესაბამისი რწმუნებულება არ გააჩნდა - „არტიკული მერუე: დასამტკიცებელად უსაკუთრესისა მონარხისა კეთილ-ნებობისა მისის უგანათლებულესობისა მეფისადმი და ერთა მიმართ მისთა და უმეტესისა შეერთებისა რუსეთისა

თანა, ამათ ერთმორწმუნეთა ერთა თანა, ინებებს მისი იგი დიდებულებაი, ვითარმედ კათოლიკოზსა, ანუ უმთავრესსა არხიებისკოპოსსა მათსა რათა აქუნდეს ადგილი რიცხუთა შორის რუსეთისა მღვდელთ-მთავართასა მერუესა შინა ხარისხსა, ესე იგი არს, შემდგომად ტობოლსკისა და ყოვლად უმოწყალებლობით მიუბოძებს მას ნიადაგ ტიტლოსა უწმინდესისა სინოდის ჩვენობისასა. ხოლო მართებისათვის საქართველოსა ეკლესიათასა და მიწერ-

მოწერათასა, თუ ვითარ სათანადო არს რუსეთის სინოდისადმი, ამისთვის უკუე დაიწერების სხუა არტიკული“. აი, ასე ვყიდლით საქართველოს შინ და გართ.

რაც შეეხება პოლიტიკურ მფარველობას, რუსეთმა თითო-თითზე არ დააკარა ქართლ-კახეთის დასაცავად, როცა საჭურისი ალა-მაჰმად ხანი შემოესია ერეკლეს სამფლობელოს 1795 წელს და ააოხრა ტფილისი. რუსეთმა ნაბიჯ-ნაბიჯ დაასუსტა ივერია და საბოლოოდ შეჭამა კიდეც 1801 წლის პავლესეული „შეერთების რესკრიპტითა“ და ალექსანდრესეული „მანიფესტით“. აი, ასეთი მფარველობა იცის რუსეთმა, - ამას აფხაზთა გასაგონად ვამბობ (ოსები აქ არ იხსენიებიან, რადგან XIX საუკუნის დასაწყისში ცხინვალში ერთი ოსიც კი არ ცხოვრობდა, ხოლო ჯავასა და თამარაშენში თითო-თითო ოჯახი იყო ჩამოსიძებული. ეს იყო და ეს მთელი შენი ეგრეთ წოდებული სამხრეთ ოსეთი. მხოლოდ გასაბჭოების შემდეგ გაავსეს ოსებით ცხინვალი, ავტონომიური ოლქი რომ მიეცათ მათთვის ჯილდოდ დალატისა).

აფხაზები გადაშენდებიან რუსების შემხედვარენი!

დაიხ, მოხდება მათი აუცილებელი ასიმილაცია რუსებში, იგი გაქრება როგორც ეთნოსი. ერთადერთი, თუ ვინმე მართლაც იცავდა აფხაზურ ადათსა და წესს გადაშენებისაგან, ეს ქართველობა იყო. საუკუნეებია, ათასწლეულებია ჩვენ ერთად მოვდივართ ისტორიის გზა-ხვეულებით. მტერიც ერთი გვყავდა და მოყვარეც. ერთი ჯიში და მოდგმა გვაქვს. მორღუობის წესი მტკიცე იყო ჩვენს შორის. წყალი მხოლოდ რუსმა აგვიმღვრია, თორემ არძინბა-ბაღაფშებისნაირი ერის მოლალატეები ვერას დაგვაკლებდა. ამას ფიქრი უნდა, აფხაზები კი ზომბირებულნი არიან, ან სულაც აღარ არიან აფხაზები და ამ თხუთმეტ წელიწადში აფხაზთა ეთნოსი აღიგავა პირისაგან მიწისა.

ქართველი ერი იცავდა თავის მიწას, მამულს, რომელიც ასევე აფხაზისიცაა. მტერი ვერ შეიძენო აფხაზმა და იარაღი აქეთ მოგვიშვირა იმის ნაცვლად, რომ ჩვენ ამოგვდგომოდა მხარში. შეჭმა რომ გვდომოდა აფხაზის, სანამ რუსეთი დაიბადებოდა, მანამ შევჭამდით, და არ დაველოდებოდით ჩვენს მეტოქეს, როდის წავგვართმევდა ლუკმას პირიდან. მე აფხაზს არ ვუყურებდი, როგორც საჭმელს, რუსი კი ყველა ცოცხალ არსებას ადამიანის ჩათვლით, აღიქვამს საჭმელად. იქნებ ჩვენც მივქარეთ რაიმე აფხაზების წინაშე, მაგრამ მათი განადგურება მიზნად არ დავგისახავს.

უყურონ, თუკი აქვთ თვალი, უსმინონ თუკი აქვთ ყური, რა სისაძაგლეს გვიშვრება რუსეთი ერთმორწმუნე ქართველ ერს. თქვენ რისი იმედი

გაქვთ, თუ გაქვთ ამისი შეგრძნების უნარი.

ოსებზე კი ორიოდ სიტყვით შემოგვარგვავთ სათქმელს: აფხაზი თუ ჩემი ისტორიული ფესვებით თანამომეა და ერთი ჯიშით ვართ დაკავშირებულნი ერთმანეთთან და გაცილებით ფრთხილად ვეპყრობი მას, შენ, ეგრეთ წოდებულ საამხრეთ ოსეთის მოქალაქე, ჩემი მეზობელი ხარ და შენი სამშობლო შიდა ქართლში კი არა, დარიალს იქით არის და მადლობა უნდა მითხრა, რომ შეგიკედლე და თავშესაფარი მოგეცი, თორემ სხვა რაა ტოპონიმი „დარი-ალანი“, თუ არა ალანთა კარი. და კიდეც ერთი: ერების მიგრაციის კანონით, რომლის მრავალი ტალღა ახსოვს ევროპას, ერთი ტომი არასოდეს არ სახლდება ურთიერთგანცალკევებით. კავკასიის მთავარ ქედს იქით ქართული სახელმწიფოს საზღვარი არასოდეს ყოფილა, არ დავსახლებულვართ იქ, და მიტომ. კავკასიის ქედი წყლებს ზღვის აუზების მიხედვით, ერებსა და სახელმწიფოებს ყოფს ერთმანეთისგან. ასეა ალბებში, წყალგამყოფი ქედი ყოფს შვეიცარიასა და იტალიას. მაგალითები ბევრია.

სეპარატიზმის მაგალითებიც ბევრია როგორც ევროპაში, ასევე ამერიკაში. გასული საუკუნის 80-იან წლებში ერთმა ჯგუფმა სეპარატისტებისა მოინდომეს ტეხასის შტატის დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ გამოყოფა აშშ-დან. ეს სენი კალიფორნიასაც გადაედო. ისტორიულად, ტეხასი მართლაც დამოუკიდებელი ქვეყანა იყო, რომელიც მექსიკას გამოეყო. XIX საუკუნის 50-იან წლებში ამერიკა-მექსიკის ომის შემდეგ იგი შტატების შემადგენლობაში შევიდა. კალიფორნია კი მოგვიანებით დაიპყრო ამერიკამ, კონტინენტის ცენტრალური ნაწილის რაღაც ტერიტორიები კი შეისყიდა კიდეც. ვთქვათ მაშინ, ვის უფრო ეკუთვნის დამოუკიდებლობა კალიფორნიასა და ტეხასს, თუ აფხაზეთსა და ოსეთს?

ამერიკა ამას არ დაუშვებს. ის სეპარატისტები ისე გააქრო ფედერალურმა ბიურომ, მათი სახსენებელიც აღარ დარჩა. გადავიდეთ ევროპაში - დღემდე ბრძოლა ესპანეთში ბასკების დამოუკიდებლობისათვის (ამ საკითხზე საგანგებოდ აღარ შევჩერდები), ბასკების ნაწილი საფრანგეთს მიაკუთვნეს. რუსული ლოგიკით საფრანგეთმა ჯარები უნდა შეიყვანოს ესპანეთში და დაბომბოს მადრიდი და ბარსელონა? ეს ზომ აბსურდია! დიდი ბრიტანეთი ზომ სეპარატიზმის ნაღმზე არსებობს - აქეთ შოტლანდია, იქეთ ჩრდილოეთ ირლანდია. ვის უფრო ეკუთვნის შეერთება ჩრდილოეთ ირლანდიისა ირლანდიის რესპუბლიკასთან და დამოუკიდებლობა შოტლანდიას, თუ აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთს? რომელ ყურში უნდა ჩასჩურჩულოს რუსეთმა ბრიტანეთის დედოფალს, თუნდ პრემიერ-მინისტრს ეს ქვეყნები დამოუკიდებელ ქვეყნებად მილიარეო?!

5. „ეგო“ და „ალტერ-ეგო“

სიტყვამ მოიტანა და მიმოვიხილე ზოგადი შტრიხებით საქართველოს მდგომარეობა XVIII საუკუნის მიწურულს. ზოგადი პოლიტიკური ორიენტაცია მაშინაც და ახლაც ანალოგიურია. საკუთარი თავის ხსნის იმედს გარეშე ძალებზე ვამყარებდით, ანუ საქართველო იდგა პოლიტიკური ორიენტაციის გზის გასაყარზე. ახლაც ანალოგიური რამ ხდება. თუ ადრეულ ჟამს ჩვენ სპარსეთისა და ოსმალეთის პოლიტიკურ ინტერესთა სფეროს განვეკუთვნებოდით და გვსურდა ამ დამამცირებელი ვასალობისგან გათავისუფლება და ხსნას რუსეთში გზედავდით, ხოლო ეს მუსლიმანური ქვეყნები ყველაფერს აკეთებდნენ, რათა ქართულ სახელმწიფოებს ეს ორიენტაცია არ აეღოთ - გვექრთამავდნენ, გვეომებოდნენ, გვპირდებოდნენ, გვემუქრებოდნენ, გვევაჭრებოდნენ, საბოლოოდ 1795 წელს კრწანისის ბრძოლითა და თბილისის აოხრებით დამთავრდა, სწორედ მაშინ დაესვა წერტილი სპარს-ირანულ გავლენას საქართველოზე და რუსეთის ლუკმა გავხდით.

ახლაც იგივეა - რუსეთი გვექრთამავდა, გვეომებოდა (აფხაზეთსა და შიდა ქართლში 1991-3 წლებში), გვპირდებოდა, გვემუქრებოდა, გვევაჭრებოდა, საბოლოოდ 2008 წლის 7 აგვისტოდან დაიწყო პროვოკაცია ე.წ. სამხრეთ ოსეთში და იგი გადაიზარდა რუსეთ-საქართველოს ომში, რის შემდეგაც დაბომბეს და დაანგრეს თბილისის შემოგარენი, შიდა ქართლისა და სამეგრელოს ქალაქები და სოფლები. საქართველომ არც მაშინ და არც ახლა კაპიტულაცია არ გამოაცხადა. პირიქით, სამარცხვინოდ გაიძურწა ალა-მაჰმად ხანის არმია ტფილისიდან, ესეც კი შემოუთვალა მოხუც ერეკლეს - თავი დაანებე რუსებს და რაც დავანგრე, ყველაფერს უკლებლივ აღვიდგენო.

რუსეთიც წავა დღესა თუ ხვალე ისევე, როგორც სპარსეთი წავიდა საქართველოდან. მაგრამ ერთ საფიქრალს მაინც გვიტოვებს რუსეთი ისევე, როგორც სპარსეთმა დაგვიტოვა განხეთქილების ვაშლად ქართველობას კითხვად, - გიღირთ კი ყველაფერი იმ ფასად, რასაც თქვენ ახლა აკეთებთ, რასაც სამომავლოდ რუსეთი გიქადდითო.

ეს კითხვა ახლაც დგას დამოკლეს მახვილად ქართულ აზროვნებაში, მაგრამ ჯერ ამისთვის არა გვცალია, ღმერთმა ნუ ჰქნას ამ კითხვაზე პასუხის გაცემა ორასი წლის შემდეგ შევძლოთ, ან ვეღარ შევძლოთ საერთოდ. პასუხი ახლავე უნდა ითქვას ცივი გონებით, რეალობის გათვალისწინებითა და ჩვენი მდგომარეობისდა მიხედვით. წინ უფრო დიდი საშიშროება მოგველის, ვიდრე თანამედროვე რუსეთია, ესაა აპოკალიფსი, - არმაგედონი ჯერ

არ შემდგარა, ანტიქრისტე ჯერ არ გამეფებულა. ყველაფერი კი ამისკენ მიდის. თანამედროვე მსოფლიო მზადაა მიიღოს მეფედ „საძაგელი მოხრებისა“. ამიტომ ქართველი ერი ხელმეორედ აღარ უნდა მიეცეს ზვარაკად მტარვალს. ამისთვის ჭეშმარიტი მოკავშირეები გვჭირდება, - არა ისეთი, რომლისთვისაც არსებობს მარადიული ინტერესები და არა მარადიული მეგობრები. დღეს ბუმია საქართველოში ანტირუსული განწყობილების, რუსეთი გაირიყება მსოფლიოსაგან თავისი ასეთი ქმედებით, მაგრამ იგი ეშმაკთან ინტეგრირებული აღარ იქნება. პუტინი და პუტინიჩი დღეს არიან, ხვალ აღარ იქნებიან, იქნებ უარესიც მოვიდეს, მაგრამ ერთი კი ცხადია, ღმერთი იცავს საქრისტიანოს - რუსეთსაც და საქართველოსაც.

ჩვენ ვერ მოვახერხებთ რუსეთთან საერთო ენის გამონახვა, არადა შეგვეძლო, მოვალენიც ვიყავით. თუ ტაშტებისა და უნიტაზების ქურდების პრეზიდენტმა მოახერხა თავისი სეპარატისტული გეგმების მიხედვით, რატომ უკეთესი პარტნიორობა არ შევთავაზებთ რუსეთს, რათა ჩვენს მხარეს გადმოხრილიყო. ვილაც იტყვის, ტერიტორიები დაგვეთმო?

არა! უამისოდაც შეიძლება კეთილმეზობლური ურთიერთობა, ჩვენ გვეცადა და თუ არ გამოვიდოდა, ეს უკვე სხვა საქმე იქნებოდა.

არ ვცადეთ - გამსახურდიამ თავისი მეგობრებიც კი გადაიმტერა, რუსეთს რაღას უზამდა?! შევარდნაძემ ორი ბატონის მსახურობა მოიწადინა, ვერც ერთ მათგანთან შესძლო ბოლომდე კარგი დარჩენილიყო, ერთმა დაამხო, მეორემ ფეხებზე დაიკიდა. სააკაშვილი და მისი ხელისუფლება პირწმინდად ამერიკულ ორიენტაციაზე დგანან.

ჩვენ ამ ომმა დაგვაფიქსა სააკაშვილის უსამართლობანი ქართველი ერის წინაშე. ეს შეიძლება ცუდადაც შემობრუნდეს ჩვენი ქვეყნისთვის. გულმავიწყობა არ არის კარგი, მაგრამ არც ისაა კარგი, დაუნახავი რომ იყო და რუსული აგრესიის შეჩერებაში მსოფლიოს მხარდაჭერა არ შეაფასო და დააფასო სათანადოდ. მოახლოვებული აპოკალიფსის წინაშე კი ყველანი ფრთხილად უნდა ვიყოთ და არც აქ დავუშვათ რაიმე სახის კომპრომისი, როგორც არ დავუშვით რაიმე სახის დათმობა რუსეთის წინაშე.

ამერიკამ კარგად იცის ის, რაც XVIII საუკუნეში შეიმეცნა რუსულმა პოლიტიკურმა ელიტამ და კარგა ხნით ადრე იცოდა სპარსეთმა და ოსმალეთმა. ამიტომ ბოლომდე არ გვანადგურებდნენ, ამიტომ ბოლომდე ინარჩუნებდნენ საქართველოს სამეფოების დამოუკიდებლობას მაშინ, როცა ოსმალეთმა ჩაყლაპა ბულგარეთი, რუმინეთი, საბერძნეთი, ებრძოდა უკრაინას, ყირიმის სახანო მისი იყო,

საქართველო (იმერეთის სამეფო, გურიისა და სამეგრელოს სამთავროები) ვასალურ მდგომარეობაში ჰყავდა. მათ იცოდნენ, რომ საქართველოს პირისაგან მიწისა აღგვით, ისინი რუსეთის უშუალო მეზობლები ხდებოდნენ. ამიტომ სჭირდებოდათ ბუფერული ზონა და ეს ჩვენი მიწა-წყალი იყო. ვისი გავლენის ქვეშ იქნებოდა ეს ქვეყანა, სწორედ ის გააკონტროლებდა მთელს წინა აზიას. რუსეთმა ეს გვიან შეიგნო და არ დაერიდა, უცერემონიოდ შეიერთა საქართველო XIX საუკუნეში, გააუქმა რა მისი სახელმწიფოებრიობა. ამით დიდი ზიანი მიადგა სპარსეთსაც და ოსმალეთსაც. ერთი ხელის გაწვდენა და რუსეთს შეეძლო კონსტანტინეპოლის აღება და დასაკუთრება, მაგრამ მრავალმა წვრილმანმა გარემოებებმა შეუშალა ხელი რუსეთს ამ ოცნების განხორციელებაში. ეს იცის ამერიკამ და ყველა საშუალებით ცდილობს საქართველოში შეიქმნას ფორ-პოსტი ერთის მხრივ რუსეთის, მეორეს მხრივ კი ირანის საკონტროლოდ.

ჩვენი გეოპოლიტიკური მდგომარეობა ამჟამადც გადაწყვეტ როლს თამაშობს ჩვენსავე გადასარჩენად. მაგრამ ერთი რამ უთუოდ უნდა ითქვას, რომ რუსეთმა გარდა ნეგატიური მოვლენებისა, პოზიტიური როლიც შეასრულა საქართველოს ისტორიაში. ისევე, როგორც ამჟამად ამერიკის შეერთებული შტატები და ევროპის ქვეყნები ასრულებს - მსოფლიო პროგრესულ აზროვნებას ქართული ინტელიგენცია რუსეთში ეზიარა, სწორედ რომ რუსულმა აკადემიურმა საგანმანათლებლო სისტემამ აღზარდა ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, ნიკო ნიკოლაძე, ექვთიმე თაყაიშვილი, ივანე ჯავახიშვილი, აკაკი შანიძე და სხვა მრავალი.

ასე ერთი ხელის მოსმით არ უნდა წავშალოთ ეს ურთიერთობები. მართალია, სალდაფონებისაგან თავი უნდა დავიცვათ, მაგრამ რუსეთის მოწინავე ინტელიგენციასთან ურთიერთობათა გაწყვეტა კარგს არც ჩვენ მოგვითმის. კარგია ამერიკული განათლება, კარგია ევროპული კულტურა. უნიკალური შემთხვევა იქნება, თუ მსოფლიო გაიცნობს ჩვენს ინტელექტუალურ პოტენციალს, მაგრამ მეგობართა შემცირება ევროპა-ამერიკის ხარჯზე რუსეთის ინტელიგენციის საზიანოდ, ჩვენთვის დიდი დანაკლისი იქნება. მართალია,

ყველაზე დიდი რუსი მოაზროვნეც კი, თავისი ლოიალური და ლიბერალური მსოფხედველობითაც, სულის სიღრმეში მაინც შოვინისტია ბოლოს და ბოლოს (ვინც გინდათ აიღეთ, პუშკინიდან სოლჟენიცინამდე), მაგრამ ეს თვით რუსული ინტელიგენციის ტრაგედიაა. რამდენადაც კარგი იყო სახაროვი, იმდენად დამლუპველი იყო მისი თეორია მცირე ერების შესახებ და განსაკუთრებით საქართველოს მიმართ. ისინი „ტუგოდუმი“ სალდათები არ არიან. მათ უნდა დავანახოთ, რას წარმოადგენს ქართველი ერი, ქართული ფენომენი. უკვე ორასი წელი მიიწურა და ამას ვერ მიხვდნენ.

იქნებ ჩვენც არ დავანახეთ სათანადოდ - ვუშლიდით სუფრებს, ვაქეიფებდით, ერთ-

ორ ლექსს გვიწერდნენ, ჩვენც გვიხაროდა, ვთარგმნიდით და ბოლოს მიაყოლებდნენ „ლოგლია პისკარე“-ს. გადავირეოდით, დავთათხავდით ერთ ღროს მეგობრებს, ისინიც გაღიზიანდებოდნენ და „მცირე იმპერიას“ გვიწოდებდნენ. ეს იყო მთელი ჩვენი ურთიერთობა რუსებთან.

სხვანაირად კი ვცადეთ მათთან კავშირ-ურთიერთობის გაბმა?

ვთარგმნეთ რუსულად ივანე ჯავახიშვილი?

გავაცანით რუსებს გრიგოლ რობაქიძე, კონსტანტინე გამსახურდია, მიხეილ ჯავახიშვილი?

მართო „სულიკოს“ სიმღერითა და ლალიძის „თბილისოთი“ ვაბრუებდით მათ, და იფიქრეს, ამის მეტი არაფერი ღირებული ჰქონიათ ქართველებსო. ყოველთვის სადღეგრძელოებში ჩვენ მამაცობაზე ვუყვებოდით, ათას მტერს ერთი ქართველი როგორ უმკლავდებოდა. ისიც გაღიზიანდა, რადგან ისიც ათასი იყო და

ჩვენ კი ერთი. რუსი რომ მოგვივიდოდა სტუმრად, იმას კი არ ვცდილობდით როგორმე თვითონ სტუმარი დარჩენილიყო კმაყოფილი, არა, ჩვენი მიზანი იყო ამ სტუმართმოყვარეობაში დაგვემტკიცებინა რუსებისთვის, თუ როგორი კარგები და მათზე აღმატებულები ვიყავით. ამასვე ვადასტურებდით ჩვენს ყოველდღიურობაში.

იქნებ იმაზეც ჩავფიქრდეთ, რატომ გამხეცდა რუსი განსაკუთრებით ჩვენს მიმართ. იმიტომ, რომ მათი იმპერიული კეთილდღეობის შექმნაც და მოსპობაც ქართული გონიერებით, ქართული შემართებით მოხდა. ადრე თუ ქართველების მიმართ უარყოფითი ემოციები სტალინის პიროვნების ქართველობი-

დან მომდინარეობდა, ახლა მთლიანად ქართულ ერზე გადავიდა ეს განწყობა, რადგან ამ იმპერიის მსხვერველა საქართველოდან დაიწყო.

რუსებსაც - ინტელიგენციასაც და ობივ-ტელსაც რუსეთის ტერიტორიის განფენილობა ატყუებს. ისინი, ამ ტერიტორიების მეპატრონენი, ფიქრობენ გლობალური დაპყრობითი აზროვნებით, თორემ მათ გენეტიკაში არ იარსებებდა აგრესია. სხვა რას მივაწეროთ ადამიანთა სახელი ვლადიმირი (რომ თარგმნო ვლადი, ვლადეც - ფლობაა, მირი კი სამყარო, მსოფლიო), მსოფლიო ბატონობისკენ მიისწრაფის რუსის გონება. ჰოდა, ამიტომ კარგად მოექცევი მას თუ ცუდად, საბოლოო ჯამში შედეგს ერთსა და იგივეს მიიღებ, და იქნებ არც კი!.. როცა საკუთარ თავმოყვარეობას არა-თუ ქართველი, სხვაც დაანახებს და ფეხქვეშ არავინ გაეგება, როგორც დიად და უძლეველ რუს ხალხს, მაშინ თვითონვე დაითრგუნავს თავის ამბიციებს.

არ წავა რუსი, თუ არ აიძულე იგი შენგან წასვლა, არ დაეძებს ხელი რა დოკუმენტს მოაწერა. იგი თვით-იზოლაციის გზას დაადგა და იცის, კარგს რომ არავის მოუტანს ეს - არც რუსეთს და არც დანარჩენ მსოფლიოს. საქართველოს მაგალითზე შევხედეთ რა სისასტიკისა და სისაძაგლის ჩადენა შეძლებია დამოუხურ რუსს. იგი სტალინმა შეაჩერა, თორემ შიმშილობის 20-30-იან წლებში გადათელავდა მთელს ევროპას.

ყველამ იცის და ყველას უგემნია რუსული ჩექმის გემო, ამიტომ მაინც, დიპლომატიური სიფრთხილეა საჭირო, რომ არ გამოვიყვანოთ წყობიდან რუსული ორთავიანი ღორი. სალაფავი არ უნდა მოაკლდეს მას და ამავე დროს ოქროთი მორთულ საღორეში შევამწყვდიოთ და ვაკონტროლოთ მისი შიმშილის საზღვრები. რუსს ვერ გარდაქმნი და მას ვერ მოუშლი ველიკორუსულ დერჟიმორდულ აზროვნებას.

უნდა მიიღო ის ისეთი, როგორიც არის, ან არ მიიღო, და თუ მიიღებ, არ უნდა გეწყინოს მისგან რაიმე, არც აწყენინო რაიმე, თორემ მისი დამპყრობლური ინსტინქტი უკონტროლო იქნება და ევროპისთვის დიდი საშიშროებისა და კატასტროფის მომტანი გახდება. ეს იმას არ უნდა ნიშნავდეს, რომ ცივილიზებულმა მსოფლიომ უარი თქვას თავის მარადი ღირებულებებზე, სწორედ ეს უნდა იყოს ხელშეუხებელი.

6. და ბოლოს შედეგები და სავარაუდო მომავალი

საქართველომ აუნაზღაურებელი ზარალი იწვნია ამ ომში. უმთავრესი და აუნაზღაურებელი ადამიანთა სიცოცხლეა, რასაც ვერანაირი თანხებით ვერ აღნუსხავ. ეს ოდითი ტრაგედია ყოფილა

და ახლაც არის ქართველი ერისა - სამშობლოსათვის თავდადება, რისი მოწმეც მთელი მსოფლიო გახდა.

მე მწუხარებას გამოვთქვამ და მთელი ქართული ემიგრაციის სახელით თანაგრძობას ვუცხადებ დალუპულთა ოჯახებს. დაე, უკვალოდ არ ჩაეაროს მათ მიერ დაღვრილ უმანკო სისხლს. ღმერთმა ისმინოს ჩვენი ვედრება და გაამთლიანოს ქართველი ერი.

ზარალს რაც შეეხება, ის ქართული ეკონომიკისა და ბუნებრივი რესურსების ყველა სფეროს მიაღვა. ზოგიერთი მათგანი აღდგენადაა, ზოგიც კიდევ თავიდან შესაქმნელი. მთავარია, რომ საქართველო განაგრძობს ფეხზე დგომას და ჩვენი ქვეყნის სტრატეგიული პარტნიორები გვპირდებიან თანადგომას უსწრაფესად აღდგენაში ყოველივე იმისა, რაც განადგურდა ამ ომის შედეგად. ციფრებში როგორ გამოიხატება ზარალი, ეს ეკონომისტების საქმეა, მაგრამ ერთი კი ცხადი გახდა, საქართველოს ეკონომიკამ ასე თუ ისე თავისი ხარვეზებისა და სიმრუდე-სიმანხვეების მიუხედავად დამოუკიდებელი არსებობა დაიწყო და ომმა ვერ შეარყია მისი ბჭენი. მეგობრები მიყვებოდნენ, რომ მათდა გასაოცრად ქუთაისში ერთი წუთითაც არ შეწყვეტილა სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები ქალაქის ისტორიულ უბანში. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ერს ომი არ უნდა, ის მიისწრაფის აღმშენებლობისკენ, ეს ეროვნული სასიცოცხლო პოტენციაა, დავითისეული ჭკრეტა ცხოვრების.

დარწმუნებული ვარ, დღესა თუ ხვალე რუსის ჯარი არათუ გორსა და ზუგდიდს, არამედ მთლიანად აფხაზეთისა და შიდა ქართლის მიტაცებულ ტერიტორიებსაც დატოვებს. იმიტომ კი არა, რომ მე ეს ასე მსურს, მხოლოდ იმიტომ, რომ მსოფლიო უომრად, დიპლომატიურად გამოსტყუებს ამ ძირძველ ქართულ მიწებს დამპყრობელს არათუ მხოლოდ იმიტომ, რომ ჩვენზე ფიქრითა და ზრუნვით უთენ-უღამდებათ, არამედ იმიტომ, რომ ჯერ ერთი საფრანგეთს პროვანსა და ბრეტონის პროვინციები აქვს, ესპანეთს - ბასკეთი, ინგლისს - ჩრდილოეთ ირლანდია, რუსეთს - რა აღარ.

თვითონ რუსეთი მიხვდება თავის გამოუსწორებელ შეცდომას აფხაზეთთან და სამაჩაბლოსთან მიმართებაში, რადგან ვოლგისპირა კაზაკები კბილებდალესილი ელოდება შესაფერის დროს, ურალისპირეთი ისეთ დროს იტყვის თავის სიტყვას, რუსეთის დოღგო-რუკობა რომ აღარ იარსებებს და ველარ მისწვდება ციმბირს. ბევრი რამ შეიცვლება რუსეთში და იგი თვითგანადგურების წინაშე დადგება და აღარ იქნება იგი გადაჭიმული დედამიწის ერთ-მეექვსედ (თუ მეშვიდედ) ნაწილზე. ევროპა ისეთ დროს გაუწვდის ხელს, როცა

დახმარების გაწევა სახიფათო იქნება დამხმარესათვისაც, რადგან რუსეთი გარდასახვის დროს ძველი იმპერიასთან ერთად ჩაიტანს ქვესკნელში ხელის გამომწვედენსაც. ის ამ დამღუბველი განსაცდელისაგან გამოვა დვთის წყალობით მხოლოდ ისეთი, როგორც ჭეშმარიტი მართლმადიდებელი ქრისტიანი ერია - ცოდვამონანიებული. ამის იქით რუსის შიში, როგორც ჟანდარმისა, გაქრება. გაქრება ყველა რუსი მტარვალი და მათაც მოველინება მხსნელი მესიის მახვილით.

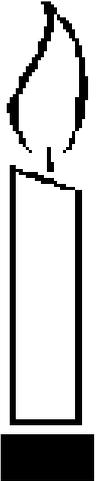
ახლა კი ბორჯომის ტყეებში და განმუხურის პატრიოტთა ბანაკში, როგორც ეს ერთმა გლეხმა თქვა, რუსეთის სინდის-ნამუსი იწვის.

ეს ისეთი შემზარავი სიტყვებია, რომ ყველამ უნდა იხილოს ამ გლეხის სახე და მოისმინოს მისი სიტყვები. გადათარგმნეთ ის ყველა ენაზე, რა-

თა იცოდეთ, რა არის ომი, ცამეტივე ანბანით ჩაწერეთ მისი სიტყვები, რათა მომავალ თაობებს გადაეცეს ხსოვნა ომისა და მშვიდობის (არარუსულად). ჩაწერეთ და გადაეცით ყველა სულდგმულს ერთი დემონსტრანტის სიტყვებიც - წმიდა სერაფიმ საროველმა რუსებს ანდერძად დაუტოვაო, არასოდეს შეებრძოლოთ ქართველებს, ამ ომით თქვენ თვით დვთისმშობელს შეებრძოლებითო. რუსულად წააკითხეთ და შეაგნებინეთ ყველაზე დიდი რუსი წმინდანის სიტყვები, რახან მსოფლიო ხმა შეუსმენელი დარჩა მათთვის. თუ ამ შეგონებამაც არ გაჭრა, მაშინ ყველამ ვილოცოთ საკუთარი სულების გადასარჩენად, რადგან ანტიქრისტე უკვე გამეფდა.

მანუჩარ კაჭახიძე,
გაზეთ „მამულის“ რედაქტორი, ა.შ.შ.

შ შ ზ ზ ზ ზ ზ ზ ზ ზ

*ჩემი ამაყო და შეუდრეკელი ქართველებო! კარგია, როცა ღირსებას არ ვკარგავთ, მაგრამ უკეთესი იქნება, თუ გარდაცვლილთა სულთა მოსაგონრად თითო-თითო სანთელს მაინც ავანთებთ ტაძრებში!
მაგრამ, ვაი რომ, გმირების სახელებიც არ ვიცით!
ვაი რომ, ისიც არ ვიცით, რამდენმა სულ-ქართველმა დაიცვა დვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყნის მიწა აგრესიოთა შემოტყვევისაგან!
ვაი რომ...*

ბიჭებო!
თქვე გმირებო!
თქვენ მოგმართავთ ახლა, ზეციურ სასუფეველში რომ დაიდეთ ბინა და ჩემი და ჩვენი სიცოცხლის სანაცვლოდ საკუთარი რომ გაწირეთ უანგაროდ!
მოგმართავთ და პატიებას გთხოვთ!
ჰო... მაპატიეთ!
მაპატიეთ, რომ ბევრ თქვენგანს უცნობი ჯარისკაცების საძმო სასაფლაოზე დაგადენენ ცრემლს დედები და დები, მეუღლეები და შვილები!
მაპატიეთ, რომ მეც, თქვენს კბილა ქართველ ბიჭს, უცნობი ჯარისკაცების საძმო საძვალე-

სთან მომიწევს მოსვლა მუხლის მოსაყრელად!
მაპატიეთ, რომ აგრესორებმა ღირსება ჩაგვიწიხლეს, რწმენა შეგვიღახეს და აქ, დედაქალაქში შუაღამის სამ-ოთხ საათამდე ისმოდა რესტორნებიდან მავანთა ღმუილი!
მაპატიეთ!
სისუსტე და უღონობა მაპატიეთ, ძმებო!
მაპატიეთ, რომ მავანნი მხოლოდლა სკამების შენარჩუნებისთვის იბრძვიან და მავანნი კიდევ აზერბაიჯანის საზღვრის გადაკვეთას ცდილობდნენ, სისხლი და ცრემლი რომ აღარ ენახათ!
მათი ლაჩრობა მაპატიეთ, ძმებო!
ისიც არ ვიცით, რამდენნი ხართ და რა გქვი-

ათ, თქვე ღმერთის შეილება!

და არც ის, რას ნატრობდით სიკვდილის წინ მტრისაგან ჩაცხრილულებო და ჩაჩოქილებო!

ეს არცოდნაც გვაპატიეთ, ძმებო!

„საკუთარ ერს არ ებუტებიანო!“ — ნათქვამია და არ „გაებუტოთ“ ერს, რომელმაც ისიც კი არ იცის, ბევრი თქვენგანის ნაწამები სხეული დამწვარია თუ ღღესაც მზის გულზე ასვენია გორისა თუ ცხინვალის ქუჩებში...

აპატიეთ ერს, ბიჭებო!

გვაპატიეთ, რომ მშვიერ და ნახმარი „მონოგების“ მათხოვარ აგრესორებს, მათ ჯარისკაცებს ლუკმა გაუყავით და ხშირად, საუბარიც ვიკადრეთ მათთან!

აპატიე და გვაპატიე შენი 17 წლის უმანკო სულით!

„ჟურნალისტები მოკლესო!“ — მსოფლიო შეძრა ამ სიტყვებმა...

ჰოლანდიელ ჟურნალისტსაც ვტირი, მაგრამ გიორგი ჩიხლაძესა და საშა კლიმჩუკს მივმართავ უპირველესად: მაპატიეთ, ძმებო! თქვენს გვერდში რომ ვერ ვიყავით ყველანი, მეც მაპატიეთ და ჩვენც გვაპატიეთ, თქვე სულმადლიანო!

ის საშინელი ფრაზა, ვიღაცამ რომ თქვა და მერე ვიღაცამ რომ დაწერა კიდევ — „ჩვენს მიცვალბულებს ძალები ჭამდნენო!“ — აპატიეთ ერს, ბიჭებო!

ბოდიშს გიხდით, ბევრი თქვენგანი ასე რომ

ესეც აპატიეთ ერს, ძმებო!

კრიმინალი კოკოითისა და ნაძირალა ბაღაფშის ცინიზმი გვაპატიეთ, სულქართველებო!

„ერთ-ერთ სოფელში, შუა ქუჩაში გდია 17 წლის მეომრის ცხედარიო“, — ერთ-ერთი პოლიტოლოგი წერდა ორიოდე დღის წინ...

შენი მიტოვება გვაპატიე, 17 წლის გმირო!

იმ მოხუცსაც აპატიე, წინა ეზოდან რომ დანახა შენი სხეული და სული ვერ გაგითბო... იქნებ, როგორ უჭირდა მასაც...

გაგწირეთ — „უცნობი ჯარისკაცის საძმო სასაფლაოსთვის“, — უცნობო გმირებო!

თქვენ, ერის სიყვარულით მიწაში ჩაწოლილებმა თუ მიწაზე ჩაჩოქილებმა — გვაპატიეთ თქვენი სიკვდილი, ძმებო!

ვინ იცის, რამდენი რამ დაგრჩათ საოცნებო და... თქვენს ნაცვლად ოცნება მაპატიეთ!

ეს ტკივილი და სისუსტე მაპატიეთ!

იმ ტაშ-ფანდურისთვის, ჩაწიხლული ღირსებისთვის, სიწმინდის შელახვისთვის, სახელის დაკარგვისთვის, ბევრ თქვენგანს — მარადიულად უცნობ ჯარისკაცად დარჩენისთვის — მე

გიხდით ბოდიშს, გმირებო!

ეს ცრემლნარევი წერილი თქვენია...
თქვენი — ვისი არც სახელი ვიცი და, საუბე-
დუროდ, არც ის, რამდენნი ხართ!

და მაინც...

რამდენნიც უნდა იყოთ...
ეს ცრემლი მაპატიეთ, ძმებო!
ერსაც აპატიეთ, ბიჭებო!

გიორგი მამაცაშვილი

საქართველომ დასწია გუგუნიანი

08.08.08. თარიღი, რომელმაც არა მარტო საქართველოს, არამედ მსოფლიო ისტორიაშიც შეიტანა და შეაქვს ცვლილებები. მის შედეგებს და განვითარებას მსოფლიო ჯერ კიდევ გაურკვევლობის მოლოდინში ჰყავს.

2008 წლის აგვისტოში საქართველოში ყველაფერი ერთი შეხედვით საკმაოდ მოულოდნელად მოხდა. თუმცა, თუ რუსეთის ბოლო წლების აგრესიულ პოლიტიკას საქართველოს მიმართ დაუაკვირდებით, მასში მოვლენების ლოგიკურ განვითარებას უფრო დაინახავთ.

ქართველებისთვის ასე საყვარელ მარიამობის თვეში საქართველომ უახლეს ისტორიაში ყველაზე მძიმე განსაცდელი გამოიარა. ამ თვეს, ამ კვირებში, ამ საათებში, მთელი საქართველო, ყველა ქართველი ერთად იდგა, განურჩევლად იმისა, მსოფლიოს რომელ კუთხეში უწევდათ დროის ამ მონაკვეთში ყოფნა. იმ ქართველებს, ვისაც სამაჩაბლოში, გორში თუ სხვა საბრძოლო ცენტრებით დაფარულ ადგილებში სიძორის გამო ყოფნა არ შეეძლოდ, იდგნენ უცხო ქვეყნების ქუჩებში და მოედნებზე, ისინი მასპინძელი ქვეყნების მოსახლეობას, მთელი ძალისხმევით მოუწოდებენ

გაგეოთ მათი სატკივარი, ხმა აემალლებინათ უსამართლობის წინააღმდეგ და გვედრში დგომით გამოეხატად მხარდაჭერა ქართველებისთვის. საპროტესტო აქციების ტალღა, მიუღს მსოფლიოს მოედო. ხუთჯვრიანი დროშა ფრიალებდა ყველგან, სადაც თუნდაც ერთი სამშობლოს სატკივართ გულდამძიმებული ქართველი ცხოვრობდა. მათ რიცხვში იყო გერმანიაც. წვიმა, ქარი, დაგეგმილი თუ გაუგეგმავე პროვოკაცია არ გამხდარა არცერთი აქციის ჩაშლის მიზეზი. აქციების ტალღას ჩვენი პოლონელი, ლატვიელი, უკრაინელი, სერბი თუ გერმანელი მეგობრებიც შეუერთნენ. ერთად დგომის ასეთი შემართება იშვიათი სანახავე იყო. ტრანსპარენტები შემდეგი შინაარსით: „Russland raus aus Georgien“ „Russischer Bär wütet im Kaukasus“, „Gestern Tschetschenien, Heute Georgien, morgen . . .“, „ახ კიდევ „Deutsches Öl riecht nach georgischem Blut“ სულ მცირე, თავიანთი რადიკარულობის გამო მაინც ხვდებოდათ გაუმღელ-გამომღელელებს თვალებში. იყო დისკუსია, აზრთა სხვადასხვაობა, ინფორმაციის არქონით, უფრო ზუსტად რუსული პროპაგანდის ნაყოფის – დეზინფორმაციით გამოწვეული აგრესია და დაუმსახურებელი საყვედურები ქართველების მიმართ. დამცირება, არ მოსმენა, უსამართლო ბრადლება. თუმცა, იყო ამ ყველაფრის ღირსეულად ატანაც. ერს, რომელსაც თავისი არსებობის ისტორიაში ომის გარეშე გატარებული ერთი საუკუნეც კი არ ახსოვს, ასე იოლად გახეტება, დაცემა, იმედის დაკარგვა არ ემუქრება. ამის ერთი პატარა მაგალითი იყო ქართველების საომარი შემართება ბრძოლის ველზე და ბრძოლის ველს გარეთ. დიდ ტკივილს ერთად დგომის სიხარული ანელებდა, ცრემლს, „ჩემი ხატია სამშობლო“ და „ჩემო კარგო ქვეყანა“. იმედი გადარჩენისა და გაერთიანებისა არ ტოვებდა და ტოვებს ქართველს ერს არსად და არასდროს, არც ომის ველზე, არც ომის ველს გარეთ, არც საქართველოში და არც მის საზღვრებს გარეთ.

ჩვენ შევეცადეთ გვეთქვა ჩვენი სათქმელი, მასპინძელი ქვეყნის ხალხისთვის გასაგებ ენაზე. ჩვენ შევეცადეთ თანადგომა გამოგვეხატა სამშობლოში მყოფთათვის. ჩვენ გვინდოდა ჩვენი წილი გვებრძოლა ომში, რომელიც მართლ იარაღით არ წარმართულა.

ჩვენ გვაქვს იმედი საქართველოს გადარჩენისა და გაერთიანების. ჩვენ გავიმარჯვებთ, რადგან მართლები ვართ!

თინათინ ჩითინაშვილი

საქართველოსათვის – საქართველოს მოქალაქე

დაიბადა 1938 წლის 22 ოქტომბერს ქ. მიუნხენში.
 გიმნაზიის დამთავრების შემდეგ სწავლა ხელოვნების
 სპეციალობით განაგრძო.
 1959 წლიდან ეუფლება იურიდიულ განათლებას.
 1968 წლიდან კი, აგრძელებს წინაპრების მიერ დაწესებულ
 საქმეს და სათავეში უდგება ბავშვთა კვების მწარმოებელ
 ფირმა “ჰიპს“. 2001 წელს აირჩიეს თბილისის სამხატვრო
 აკადემიის პროფესორად.
 ჰყავს მეუღლე და 5 შვილი.
 2008 წლის ივლისში საქართველოს პრეზიდენტის
 გადაწყვეტილებით ბატონ კლაუს ჰიპს მიენიჭა საქართველოს
 მოქალაქეობა და გახდა ჩვენი ქვეყნის საპატიო კონსული
 გერმანიაში.

კლაუს ჰიპი

მაშინ, როცა საქართველოს საკონსულოს
 გახსნა მიუნხენში დიდი ზარ-ზეიმით იგეგმებოდა და
 საპატიო კონსულის გამოჩენას ყველა სინარულით
 ელოდა, ძნელად თუ წარმოდგენდა ვინმე, რომ
 ბავარიის დედაქალაქში ქართული დროშა
 საკონსულოს შენობაზე ომის მძაფრ დღეებში
 აფრიალდებოდა.

მე ომის დაწყებამდე სულ რამოდენიმე დღით
 ადრე აღმოვჩნდი საქართველოში და მოვლენების
 განვითარების შესაბამისად ელდანაცემი დავრჩი.
 სიმაღლე გითხრათ, შექმნილ სიტუაციაში
 რამდენადაც მიკვირდა ქართველი ხალხის
 შეშინების, იმდენად მიხაროდა, როცა ვხედავდი
 როგორ არ ანებებდნენ თავს მებაღეები ფერადი
 ყვავილებით გაზონებისა და სკვერების გაშენებას,
 როგორ მუშაობდა ამწე-კრანები და როგორ
 ემატებოდა სართულს სართული. თუმცა, ეს
 ყველაფერი ფილმ „ტიტანიკის“ დრამატულ
 სცენას წარმომიდგენდა თვალწინ და წამდაუნუმ ის
 მუსიკოსები მელანდებოდნენ, რომლებიც მშვიდად,
 აჟღერებულნი ინსტრუმენტებით ეგებებოდნენ ოკეანის
 წყურვილს.

მაგრამ, მაშინაც კი უფსკრულისაკენ მიმავალბს
 იმედს ზარბაზნიდან გასროლილი სამაშველო
 სიგნალი გვიტოვებდა და იმ ხალხის საღი აზროვნების
 გკჯეროდა, რომლებიც უთუოდ ყველაფერს
 იღონებდნენ გაჭირვებაში ჩაგარდნილი ადამიანების
 გადასარჩენად.

საქართველო იმ დღეებში მართლაც არაერთი
 მორალური დახმარების მომსწრე გახდა.
 საბედნიეროდ, ჩვენს გვერდით მალე ვიხილეთ

მიუნხენში ახლადგახსნილი საკონსულოს საპატიო
 კონსული, პროფესორი კლაუს ჰიპი და ავსტრიის
 სამეფო კარის წარმომადგენელი, ქალბატონი
 გაბრიელა ფონ ჰაბსბურგი. მათი აქტიური თანადგომა
 თვალშისაცემი გახდა, როგორც საქართველოში,
 ასევე გერმანიაში.

თუმცა, ყველაფრისდა მიუხედავად მე მაინც გული
 მწყდება, რომ ჩვენი შეზღვევა საპატიო კონსულთან
 ამ თემაზე საუბრით დაიწყო, მაშინ, როცა თითქოსდა
 შესაძლებელი იყო, როგორც დასაწყისში აღვნიშნე
 დიდი სიამაყის გრძობით გვეზვიემა ეს მნიშვნელოვანი
 მოვლენა და საქართველოს შემდგომი განვითარების
 პერსპექტივებზე გვემსჯელა.

— ბატონო კლაუს, ჩვენი ჟურნალის ფურცლებიდან
 გერმანიის ქართული სათვისტომოს სახელით მინდა
 მოგილოცოთ საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭება
 და ამავდროულად საქართველოს საპატიო კონსულად
 არჩევა.

რას ნიშნავს თქვენთვის საქართველოს
 მოქალაქეობა?

- საქართველოს მოქალაქეობის მიღების შემდეგ
 მე თავი ვიგრძენი ამ ქვეყნის ჭეშმარიტ წევრად.
 ჩემთვის მნიშვნელოვანია ის მომენტი, რომ როცა
 საქართველოში ჩავალ აღარ ვიქნები სტუმარი და არც

დავით ბაქრაძე და კლაუს ჰიპი დემონსტრაციაზე მიუნხენში

საქართველო იქნება ჩემთვის მასპინძელი ქვეყანა. მე ვიქნები მისი რიგითი მოქალაქე, რაც ამავდროულად დიდ პასუხისმგებლობას მავალებს. ვფიქრობ, საქართველოს საპატიო კონსულის რანგში მუშაობის პერიოდში მე შესაძლებლობა მომეცემა მთელი ჩემი ძალისხმევით დავიცვა ამ ქვეყნის უფლებები და ვიდეგე მის სადარაჯოზე.

— ხომ არ გაგვიმარტავდით რას ითვალისწინებს საპატიო კონსულის აპარატის ფუნქცია. რამდენად დაქმნა იგი უცხოეთში მცხოვრებ ქართველებს საკონსულო პრობლემების გადაჭრის თვალსაზრისით?

- მინდა აღვნიშნო, რომ ჩვენი საკონსულო დახმარებას გაუწევს მიუნხენის, ბავარიისა და ბადენ-ვურტემბერგის მიწებზე მცხოვრებ ქართველებს.

მთავარი საელჩო და საკონსულო თავისთავად კვლავ ბერლინში რჩება. ჩვენ შევეცდებით მოსახლეობის იმ ნაწილს, რომელიც მოგვმართავს მაქსიმალურად სწრაფად მივაწოდოთ ინფორმაცია მათთვის სასურველ საკითხებზე და შესაბამისად უმოკლეს ვადაში გადაგვტაროთ მათი პრობლემები.

ამავდროულად, საპატიო კონსულის მთავარ ამოცანად რჩება უცხოეთში საქართველოს ინტერესების დაცვა, ახალი ეკონომიკური და პოლიტიკური კონტაქტების მოძიება, ქმედითი ნაბიჯები საერთაშორისო ასპარეზზე ქვეყნის სწრაფი ინტეგრაციის გარშემო. ჩვენს მოვალეობაშია საქართველოს დელეგაციების მიღება და მათთვის შესაბამისი დახმარების აღმოჩენაც.

ჩემთვის მნიშვნელოვანია აგრეთვე ის ფაქტი, რომ ბავარიის დედაქალაქის შუაგულში ფრიალებს ქართული დროშა, რომელსაც უკვე ყველა იცნობს და ინტერესით შესცქერის და რომ ამ შენობის კარის გაღება ყველა ჩვენთაგანს შეუძლია.

— ბატონო კონსულო, ამ საუბრის შემდეგ მე მიჭირს აგვისტოს მოვლენებზე თქვენი ყურადღების გადატანა და განხილვა იმ ბარბაროსული ქმედებებისა,

რასაც დღეს პოლიტიკოსები „არაპროპორციულ“ დაპირისპირებას უწოდებენ. თქვენეული შეფასებებით როგორ აღმოჩნდა საქართველო ამ ტრაგედიის მსხვერპლი?

მოგესვენებათ, ომის დაწყების პირველ დღეებში დასავლეთის ტელე-არხები სრულ დეზინფორმაციაში მოექცნენ. უცებ, ეს პატარა, დემოკრატიული განვითარების გზაზე მდგარი ქვეყანა აგრესორის იმიჯით მოინათლა. მაგრამ მალე ამ გაუგებრობიდან საქართველო ისევ საკუთარმა სიმართლემ გამოიყვანა. ხალხმა დაინახა, რომ ბრძოლა პატრიოტიზმისა და იმპერიალიზმის საფარქვეშ მიმდინარეობდა. თანაც, ჩვენი საუკუნის აზროვნების ყველანაირი ნორმების გათვლევით. მართალია, ომი უმოწყალოა, მაგრამ მასაც გააჩნია ელემენტარული კანონები. ის, რაც რუსულმა არმიამ ჩაიდინა მეზობელი სუვერენული სახელმწიფოს მიმართ ყოვლად გაუძმართლებელი და მიუღებელია საერთაშორისო საზოგადოებისთვისაც.

მე შემოფოთებული ვარ იმის გამო, რომ ევროპამ თავის დროზე გულთან ახლოს არ მიიტანა საქართველოს პრობლემები, არ დაუჭირა მას მხარი ბუქარესტის სამიტზე მაპის მინიჭების საკითხში. ამ ფაქტმა კიდევ უფრო გააძლიერა იმპერიალისტური ზრახვებით შეპყრობილი ადამიანები, მათ ხელოვნურად გამოიწვიეს ეთნიკური კონფლიქტის ესკალაცია. სავსებით გამართლებულია უკრაინის, ბალტიისპირეთისა და სხვა ქვეყნების შიში იმის თაობაზე, რომ ზვალ შეიძლება ისინი აღმოჩნდნენ ამ დღეში. ნიშანდობლივი იყო ჩემთვის „Frankfurter Allgemeine Zeitung“-ში გამოქვეყნებული კარიკატურა თუ როგორ შეაბიჯებდა რუსული არმია სამხრეთ საფრანგეთის ტერიტორიაზე, რადგან იქ ბევრი რუსი ცხოვრობს. ვფიქრობ, დასავლეთისაგან კიდევ უფრო მეტი ყურადღების გამახვილება საჭირო იმისათვის, რომ მშვიდობამ და სამართლიანობამ საბოლოოდ გაიმარჯვოს. ცუდი არ იქნებოდა დღეს დასავლეთ ევროპას გადაეფურცლა საკუთარი

ჰუმანიტარული ტვირთით დაბარგული მანქანები საქართველოსაკენ მიმავალ გზაზე

ისტორიის მემკვიდრე და თავისი უმოქმედობითა და გულგრილობით გამქრალი ძველი ბიზანტია გაეხსენებინა.

— ბატონო კლაუს, მინდა გითხრათ, რომ იმ პერიოდში ყოველი ქართველისათვის ძალიან მნიშვნელოვანი იყო მორალური მხარდაჭერა, რომელიც თქვენგან და ქალბატონი გაბრიელა ფონ ჰაბსბურგისაგან საკმაოდ გამორჩეული იყო. თქვენ დადებით მიუხედავად ქართველი დემონსტრანტების გვერდით, ქალბატონმა გაბრიელამ კი გმირობა ჩაიდინა და ომის ცხელ დღეებშივე ესტუმრა თბილისს. აგრეთვე მნიშვნელოვანი იყო ის ჰუმანიტარული დახმარებები, რომლებიც თქვენი ხელშეწყობით საქართველოში გაიგზავნა. ორიოდე სიტყვით ხომ არ გვეტყვით როგორ ჩაერთო გერმანული საზოგადოება ამ აქციაში?

ეს იყო ნამდვილი დემონსტრირება იმისა, თუ როგორი ახლობელი გახდა აქაური მოსახლეობისათვის ომის შედეგად გაჭირვებაში ჩავარდნილი ლტოლვილების ბედი. პირველივე დღეებიდან აქციას უამრავი ადამიანი შეუერთდა. ბავარიის ბევრ ქალაქში გაიხსნა პუნქტები, სადაც ხალხის ნაკადი არ წყდებოდა. მათ მოჰქონდათ ის ნივთები, რომლებიც უსახლკაროდ დარჩენილებს დასჭირდებოდათ. დახმარების სურვილი იმდენად დიდი იყო, რომ იგი გასცდა ბავარიის საზღვრებს და კიოლნის, ულმის და სხვა ქალაქების მოსახლეობასაც

გადაედო. მართალია, აგვისტოში შეფერხდა ამდენი ტვირთის ერთად გაგზავნა, მაგრამ უკვე სექტემბრის დასაწყისში 5 დიდი საბარგო მანქანა ეწვია სარფის საბაჟოს. თუმცა, ბავშვთა საკვები და პირველადი საჭიროების საგნები ომის დღეებში თვითმფრინავით გაიგზავნა.

ბატონი კლაუსი იმედოვნებს, რომ მალე ყველაფერი მოწესრიგდება, კანონზომიერება აღსდგება და მიუხედავად მიუხედავად საკონსულოშიც შეძლებენ დაგვიანებით, მაგრამ მაინც საზეიმო ვითარებაში აღნიშნონ საკონსულოს გახსნა.

თუმცა, ჩვენს თანამემამულეებს მანამდეც შეეძლებათ საკონსულოს შემდეგ მისამართზე დაუკავშირდნენ.

Professor Dr. Claus Hipp
Honorarkonsul von Georgien
Ottostraße 1
80333 München
Tel: +49(0)8951702984
Fax: +49(0)8954887695
E-mail: georgischer-honorarkonsul@claus.hipp.de

ნინო ცხომელიძე – დეპუტატი

2008 წლის 8 აგვისტოს პეკინის ოლიმპიადის და რუსეთ-საქართველოს ომი ერთდროულად დაიწყო. ქართველებისათვის ოლიმპიადის დამთავრდა, მაგრამ არ დამთავრებულა ომი. ჩვენთვის რუსეთ-საქართველოს ომი მაშინ დამთავრდება, როცა აგრესორი მეზობლის უკანასკნელი ტანკი და საოკუპაციო არმიის ბოლო ჯარისკაცი დატოვებს ქართულ მიწას.

კარგი იქნებოდა, ეს 24 აგვისტომდე მომხდარიყო. სწორედ ამ დღეს დამთავრდა რუსეთ-საქართველოს ომის პარალელურად დაწყებული პეკინის ოლიმპიადის.

რუსეთმა საქართველოს წინააღმდეგ განხორციელებული აგრესიით მთელ მსოფლიოს დაანახა, რომ იგი თავის “ველიკოდერჟავულ” ამბიციებს ყველაზე და ყველაფერზე მაღლა აყენებს.

ოლიმპიადის, ანუ მსოფლიო მშვიდობის სიმბოლოს დაწყების დღეს რუსეთის მიერ ომის დაწყება სწორედ ამაზე მინიშნება იყო.

ახლა ცოცხალი რომ იყოს ლევ ტოლსტოი - ავტორი გენიალური რომანისა „ომი და მშვიდობა“, იგი აუცილებლად დაწერდა ახალ გენიალურ რომანს სათაურით „ომი და ოლიმპიადის“.

სამწუხაროდ, ლევ ტოლსტოი ცოცხალი აღარ არის, ამიტომ გენიალური რომანის ნაცვლად, სათაურით „ომი და ოლიმპიადის“ თქვენი მონა-მორჩილი ერთ მოკრძალებულ სტატიას ვწერ და ველოდები რუსი ოკუპანტების საქართველოდან გასვლას.

თუმცა, სანამ რუსი ოკუპანტები საქართველოდან გავლენ, მანამდე, ალბათ, საქართველო-

ში ქართველი ოლიმპიელები დაბრუნდებიან, რომლებმაც სამშობლოში არსებული უმძიმესი მდგომარეობის მიუხედავად, შეძლეს და მნიშვნელოვანი წარმატებები მოიპოვეს პეკინის ოლიმპიადაზე.

სულ ექვსი ოლიმპიური მედალი, აქედან სამი ოქროსი და სამი ბრინჯაოსი - ასეთია ქართველ ოლიმპიელთა მონაგარი.

პირველი, ბრინჯაოს სინჯის ოლიმპიური მედალი საქართველოს ტყვიის მსროლელმა ნინო სალუქვაძემ მოუტანა. ქართველი ჯარისკაცების თავგანწირვისა და გამბეობის მიუხედავად, ცხინვალის მიწაზე რუსებმა ტყვიის სროლაში რომ გვაჯობეს, ზუსტად ისე აჯობა რუსმა ტყვიის მსროლელმა ჩვენს ტყვიის მსროლელს პეკინის ოლიმპიადაზე, მაგრამ ნინო სალუქვაძის ასვლა ოლიმპიური კვარცხლბეკის მესამე საფეხურზე მაინც გვარიანი წარმატება იყო ჩვენთვის. უფრო საინტერესო და სასიამოვნო კი ის იყო, რომ მეორე ადგილზე გასული რუსი სპორტსმენი და ჩვენებური ნინო სალუქვაძე ერთმანეთს გადაეხვივნენ და წარმატება მიულოცეს.

ეს ფაქტიც სწორედ იმის დადასტურება იყო, რომ ოლიმპიადა ხალხთა სიყვარულის, მეგობრობის და სოლიდარობის სიმბოლოა, ოლიმპიადის დაწყების დღეს კი ომის დაწყება ყოველივე ამის უგულვებელყოფას, ზოგადსაკაცობრიო იდეალებისა და ჰუმანიზმის უხეშ უარყოფას ნიშნავს.

რუსეთ-საქართველოს ომის ფონზე ერთმანეთს გადახვეული და მეგობრულად ხელჩაკიდებული რუსი და ქართველი სპორტსმენის კადრებმა მთელი მსოფლიო მოიარა.

ნინო სალუქვაძის ბრინჯაოს მედალის შემდეგ საქართველომ ერთ დღეში ორი ოლიმპიური ოქროს მედალი მოიხვეჭა.

13 აგვისტოს, ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდავე მანუჩარ კვიციანი და ძიუდოსტმა ირაკლი ცირეკიძემ ქართველ ხალხს ზარზეიმის ნამდვილი მიზეზი გაუჩინეს და ჩვენს ქვეყანაში ომი და უბედურება რომ არ ყოფილიყო, 13 აგვისტო მართლაც გადაიქცეოდა საერთოსახალხო ზეიმად.

როდესაც რუსეთ-საქართველოს ომი დაიწყო და პროტესტის ნიშნად ქართული დედეგაციის მიერ ოლიმპიადის დატოვების საკითხი დადგა დღის წესრიგში, მანუჩარ კვიციანის უთქვამს: რა თქმა უნდა, დავბრუნდები საქართველს.

ირაკლი სვირიძე

გიორგი გოგშელიძე

მანუჩარ კვიციანი

რევაზ ზინდორაშვილი

ოთარ თუშიშვილი

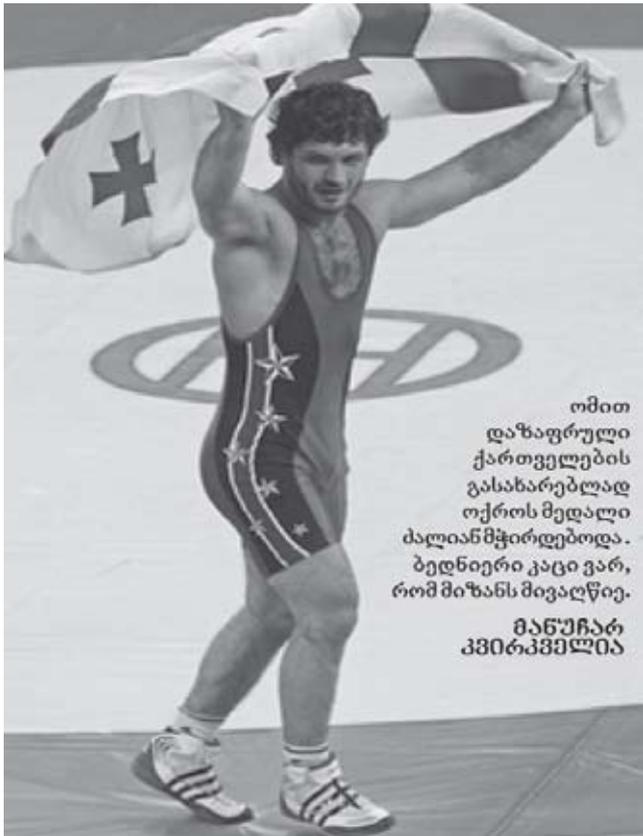
ველოში და ჩემს ხალხს გვერდით დავუდგები, მაგრამ ძალიან მინდოდა, რომ მეჭიდავო.

საბედნიეროდ, ისე მოხდა, რომ მანუჩარ კვიციანი იჭიდავა და ოქროს მედალიც მოიპოვა, მაგრამ ქართველი ფალავანი თავისი ცხოვრებისა და კარიერის უბედნიერეს წუთებშიც სამშობლოს თავსდამტყადრი უბედურების გამო რომ ჰმუნავდა, ეს მას გამომეტყველებას ეტყობოდა და იმაზეც, რომ უდიდესი გამარჯვება მაინცდამაინც დიდი ემოციებით არ აღუნიშნავს.

აბსოლუტურად იმავს თქმა შეიძლება ძიუდოსტ ირაკლი ცირეკიძეზეც, რომელიც სანამ ფინალში გავიდოდა და ოქროს მედალს მოიხვეჭდა, ნახევარფინალში რუს ფალავანს შეხვდა, ბეჭებზე გააკრა და სუფთა გამარჯვება მოიპოვა.

მანუჩარ კვიციანისა და ირაკლი ცირეკიძის შემდეგ საქართველოს მორიგი ოლიმპიური მედალი, ოღონდ ბრინჯაოსი, თავისუფალი სტილით მოჭიდავე გორელმა ფალავანმა ოთარ თუშიშვილმა მოუტანა. აღსანიშნავია, რომ ამ გამარჯვების შემდეგ ოთარ თუშიშვილი მსოფლიო პრესის ყურადღების ცენტრში მოექცა, რადგან იგი გორელია და მისი მშობლები რუსი აგრესორების მიერ დაბომბულ და ოკუპირებულ გორში იმყოფებოდნენ.

ბოლო ოლიმპიური მედლები ომგადატანილ სამშობლოს ასევე თავისუფალი სტილით მოჭიდავეებმა მოუხვეჭეს. გიორგი გოგუელიძემ ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა, რევაზ მინდორაშვილმა კი - ოქროსი. მინდორაშვილმა ნახევარფინალში ოსი ეროვნების რუსეთის მოქალაქე

ომით დაზარალებული ქართველების გასახარებლად ოქროს მედალი ძალიან მჭირდებოდა. ბედნიერი კაცი ვარ, რომ მიზანს მივაღწიე.
მანუჩარ კვიციანი

ირაკლი ცირეკიძე:

ეს ჩემთვის ომის ის ნაწილი იყო, რომელშიც ამ დღეებში ჩემი ხალხი მონაწილეობდა, ამიტომ გამარჯვების ჟინი გაათმაგებული მქონდა. როდესაც რუსი სპორტსმენი ბეჭებზე დაჯდებოდა, თითქოს ყველა ქართველის ჯავრი ამოვიყვარე. ისეთი შეგრძნება მქონდა, თითქოს ბრძოლის ველზე ვიდექი და ჩემს სამშობლოს ვიცავდი.

გიორგი კიტოევი დაამარცხა.

რუსეთის სახელით მოასპარეზე ოსი ეროვნების სპორტსმენი ვახსენეთ და აღსანიშნავია, რომ პეკინის ოლიმპიადაზე საქართველოს ღირსებას ორი ოსი ახალგაზრდა ძალოსანი იცავდა. მართალია არსენ კასაბიევი და ალბერტ კუზილოვი ოლიმპიურ მედლებს ვერ შესწვდნენ, მაგრამ მეოთხე და მეხუთე ადგილები დაიკავეს, რაც ურიგო შედეგი არ არის.

ასე რომ, ძვირფასო მეგობრებო, ჩვენმა სპორტსმენებმა მთელ

მსოფლიოს ქართული სულისა და გენის უტეხობის და უძლეველობის მაგალითი უჩვენებს. მათ კიდევ ერთხელ დაუმტკიცეს კაცობრიობას, რომ რამდენი ჭურვიც არ უნდა ესროლონ საქართველოს, რამდენი უნიტაზი და ოქროს ჩანგალიც არ უნდა მოიპარონ ამ ქვეყნიდან ოკუპანტებმა, ქართველი კაცის საბრძოლო სულისკვეთებას და თავისუფლების სიყვარულს ვერას დააკლებენ.

ბოლოობა

ცნობილია, რომ ოლიმპიადა მსოფლიოს ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერად მოსილი და ომებით გაუმადლარი მხედართმთავრის ალექსანდრე მაკედონელის დედას ერქვა.

ალბათ, ნიშანდობლივია, რომ ყველაზე დიდ სპორტულ ღონისძიებას, რომელიც მსოფლიო მშვიდობის, ხალხთა მეგობრობისა და სოლიდარობის სიმბოლოა, იგივე სახელი ჰქვია, რაც

მსოფლიოს ერთ-ერთი უდიდესი აგრესორისა და დამპყრობლის დედას ერქვა. ეს, ალბათ, იმის გამოხატულებაც არის, რომ მსოფლიოში მუდმივად პარალელურ რეჟიმში უნდა სუფევდეს ომი და მშვიდობა.

გნებავთ, ომი და ოლიმპიადა.

ცნობილია ისიც, რომ ალექსანდრე მაკედონელმა ანდერძად დაიბარა, როცა მოგვედები, ერთი ხელი გამაშლევინეთ და კუბოდან გადმომაყოფინეთ, რათა ყველამ ნახოს, რომ იმ ქვეყნად არაფერი მიმაქვსო.

რას წაიღებენ იმ ქვეყნად ალექსანდრე მაკედონელიზმით შეპყრობილი მედვედევი და მისი მასწავლებელი პუტინი, ამასაც ყველა ნახავს.

ჯაბა ხუბუა

ჩვენი ჟურნალი აბრკილავს ჟურნალისტთა ქსელის გაფართოვებას და ელის ყველა დაინტერესებულ პირს გამოხმაურებას საზოგადოებრივ საწყობაზე ჟურნალთან თანამშრომლობის კითხვით.

დაგვიკავშირდით:
qartuli@satvistomo.de

გთავაზობთ გერმანიის ნებისმიერ სახელმწიფო სტრუქტურაში აღიარებულ დამოწმებულ თარგმანებს სავალდებულო "ISO-Norm"-ის დაცვით ხანმოკლე ვადაში და შეღავათიან ფასებში.

მაკა ბაუერი, დიპლ.-გერმანისტი, სამეზის ნაფიცი მთარგმნელ-თარგმანი გერმანიაში
მთავარი ბიურო: Industriestr. 23, 97437 Hassfurt
ტელ.: 09521/958459; მობ.: 0160/92223212;

Fax: 09521/1258

www.dolmetscher-georgisch.de

maka.bauer@gmx.de

ბიურო მიუნხენში: Thierschstr. 28, 80538 München
089/3234202; 0179/2559199

ინფორმაცია

Au-Pair -ის პროგრამით ჩამოსულ ახალგაზრდებს, რომლებსაც აქვთ შემოთხვევა მათი უფლება-მოვალეობების შესახებ, შეუძლიათ დაუკავშირდნენ სათმისტომოსთან არსებულ საინფორმაციო ჯგუფს შემდეგ ნომერებზე:

0176 23346015 (პარამენი),

0176 22640247 (თინათინი),

0179 4998874 (ნინო)

ან პლექტრონული ფოსტით:

info@satvistomo.de

ჟურნალ „ქართულის“ რედაქციას

მოვესალმებით ძვირფასო პრეზიდენტის თანამშრომლებო.

პოეზიის სამშობლოს ეულქმაცვივარი ყველა ქართველი. სულის სიღრმეებზე შუქილი ვადგინებ თვალს ჩვენს სამშობლოში შიმდინარე ღრმადსულ მოკლენებს. ძალიან დიდი სურვილი მაქვს. რომ პოეზიის შუქილია მხარში დაყდვე ჩემს ქვეყანას. ყველაზე დიდი ვასაჭიროა. როცა თავსდამცუდავი ცხიველიის ზიზიზიი ადამიანი მაიწოცა ხაი. ამიწომ ძალიან მიხარია. როცა საქართველოსეან შობს. საზღვაბეაბეთ მცხოვრებ ქართველებს მცხიისთვის მძვილობიანი. ცივილიზებული ზოიწესციის აწციყობად ეამოსახაცაყად ეაოთიანრეჭულს ვხედავ. ჩემი ზოიწესცი მე ლუქის სახით დაწნოქ და ეიეზაწიით. ეწნებ სამშობლოს ეოთ ქაბისეცად ისიც ეამოღვეს.

ზაცივისეკმით,
ქოიჯან ეყაბიძე.

ინეოლმცეცი.
10. 08. 2008

ტვირთი

შეშოთებული შორიდან გიმზერ
სისხლით ირწყვება ქართული გზები,
ტალახს და ტყვიებს გვესვრიან ისევე
ახალი დროის შაპ-აბასები.

კვლავ რომ არ ვიქცეთ საომარ ლელოდ,
ერთად შევიკრათ მეომარ გუნდად.
პატრიოტობა განძია, ძმებო,
გაფრთხილება და დაფარვა უნდა.

ისევე გვლოკავენ ცეცხლის ალები,
ბომბებს ითმენენ გოროზი მთები,
სისხლის ცრემლებით ვტირით ქალები,-
თმში მიდიან უმცროსი ძმები.

ერთი გვაქვს სული კავკასიური,
და მივაწვდინოთ ჩვენი ხმა კოსმოსს,
ერთი გვაქვს სისხლი, ერთი წარსული,
ეს გაიხსენე აფხაზო, ოსო!

წარსულ დიდებას აღარ მივტირით,
ჭორის, ცინიზმის წაგვლეკა ღვარმა,
და მოგვიტანა ნგრევა, სიკვდილი
ჩრდილოეთიდან მოსულმა ქარმა.

ჩვენ დავიჩოქებთ უფლის წინ ერთად,
რომ დაგვიფაროს თავისი კალთით,
მალე წარსდგება პასუხსაგებად
ნიაზის ცრემლით მტირალი დათვი.

მოკითხვას უთვლის პუტინი ხრუშჩოვს,
და შეერთდება ქართული ხმები;
ჩემს სამშობლოსგან ხელი შორს, რუსო,
ცეცხლმა არ დაგწვას თეთრი თითები.

ხმალი ავლესოთ, სიტყვა ავლესოთ,
ვინც უნდა იყოს, რაც უნდა ერქვას,
მონვდება მუშტი ყველა აგრესორს:
ვერ იბოგინოს დამპყრობლის ჩექმამ!

საომარ ველად გვექცა მთა-მდელით,
ყური მივუგდოთ წინაპართ სულთა:
ქართველად ყოფნა ტვირთია, ძმებო,
მას ღირსეულად ტარება უნდა.

გადავედობოთ სულს იმპერიულს,
ზეცაში წარვსდგეთ პირნათლად ღმერთთან,
ერთად ვილოცოთ, ერთად ვიმღეროთ,
გადავეფართოთ სამშობლოს ერთად!

ვაზის ძირში დარწმუნებული აყვანი,
სალამურის სასამური უვნესა,
გმირობის და უფუცდვების ზღაპარი
ხალხში თქმული რუსთაველის ლექსად.

მამა-პაპის წმინდა სისხლით ნაბანი,
მზის სხივებით ანთებული მარად,
უფსურულტებში ჩახეკერების ჩქაფანი,
მთებზე თოვლი, ბუბუბულები - ბარად.

ზოგან ირმების ჭოგია,
ზოგან აწივნი ჭქრისა,
არის ასეთი ქვეყანა, -
მას **საქართველო** ჭქვია!

თვალყვანადი ქალ-ვაფების ნათქვამი
აფანა, ურმული და რერო,
სიციცხლით და სიყვარულით გამთბარი
ვენახები, ყანები და მდელო.

თხილის ერთ გულს ცხრა ძმას ძმურად
გაუყოფს,
მას თავისთვის განა მეტი უნდა?..
სურს მოყვარეს გულს უარი გაულოს,
სახლის უარი ღია არის მუდამ.

"ერი ჭურადი, გულადი"
სტუმარს ღვთის უცად სივლიანარის
ასეთი ქვეყანა, -
მას **საქართველო** ჭქვია!

ურმის ჭაღებს შესეული ბავშვები,
ივრის ჭაღებს "უაყანი და გოლი,"
ჩვენს იმედად, მცერითა რისხვად ნაშენი
ძველიაძველი თბილისი და გორი.

დეემბერში ვარდის გამოშუქება,
ნოემბერში ნარინჯების ეშხი...
წყალვარდნილებს ელსადგური უბდებათ
და ქარხნების გუგუნია მთებში.

მისი დიდების ამბავი
საუყუნეებს მიაქვით.
არის ასეთი ქვეყანა, -
მას **საქართველო** ჭქვია!

ანა ვინ სთქვას: თავის მითით და ბარითა
პაფარა საქართველოს მიწა...
მზეს ეხება, ისე მატლას ავიდა,
აღბუბით მეშვიდე ცას მისწვდა.

აუვსია, რომ დაუხვდეს გაზაფხულს,
ღვინით თახი, ყვავილებით უალოთ,
სხვა ოცნება, სხვა დიდება არა სურს
მშობელ ხალხის დღეგრძელობის გარდა.

ღამით ვარსულებს უღამის,
ღლისით მზეს ცეცხლისფრითანს.
არის ასეთი ქვეყანა, -
მას **საქართველო** ჭქვია!

გერმანიის ქართული სათვისტომოს ორგანო
გამოიცემა 2005 წლის ოქტომბრიდან

Das Organ des Georgischen Vereins in Deutschland e.V.
Herausgegeben seit Oktober 2005

დამფუძნებელი-ბაზომთავანი:
ბახიანიის ქართული სათვისტომო

სახელმძღვანელო უბეგია:
ნინო ხაბელაშვილი (მთ. რედაქტორი)
ნინო დალაქიშვილი
ნინო ცხომელიძე-დეპუტე-პრეზიდენტი
თინათინ ჩითინაშვილი (რედაქტორი)

გერმანიის ქართველები

Georgischer Verein in
Deutschland e.V.
Leri Datashvili
Roemerhofweg 51c
85748 Garching b. München

დაგვიკავშირდით:
ტელ.: 0711/12 28 97 26
ელ. ფოსტა: qartuli@satvistomo.de

ჩვენი პატივით
ამეხიყაში გამოძვანი
ქართული გაზეთი „მამული“